EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2018 06 06
COM(2018) 434 final

2018/0227 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl 2021–2027 m. Skaitmeninės Europos programos sudarymo

{SEC(2018) 289 final} - {SWD(2018) 305 final} - {SWD(2018) 306 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Šiuo pasiūlymu numatyta taikymo pradžios data – 2021 m. sausio 1 d.

- **Pagrindimas ir tikslai**

Skaitmeninė transformacija daro poveikį visiems ekonomikos sektoriams ir keičia mūsų gyvenimo, darbo ir bendravimo būdus. Panašiai kaip mūsų transportas, pramonės infrastruktūra, švietimas ir aukštos kokybės viešosios paslaugos užtikrino Europos gerovę praeityje, mūsų ateities gerovę lems investicijos į strateginius skaitmeninius pajėgumus ir infrastruktūros objektus, valdžios ir piliečių sąveikos tobulinimą ir modernizavimą.

Dabartinė ES investicijų sistema apima svarbius šių ramsčių aspektus, ypač mokslinius tyrimus ir inovacijas[1]. Tačiau patirtis, įgyta sėkmingai įgyvendinant viešosios politikos priemones aukštųjų technologijų srityje, rodo, kad, be mokslinių tyrimų ir inovacijų, viešaisiais veiksmais remiamas pradinės grandies indėlis į greitai besivystančias technologijų sritis gali padėti kurti vertę ir kartu tenkinti viešojo sektoriaus poreikius.

Taip iš tikrųjų yra svarbiausiose srityse, kuriomis grindžiama skaitmeninė ekonomikos ir visuomenės transformacija bent jau ateinančius dešimt metų, šios sritys yra pažangioji kompiuterija ir duomenų tvarkymas, kibernetinis saugumas ir dirbtinis intelektas. Investicijos į pažangiausių pajėgumų įsigijimą šiose srityse, į geriausio sąveikaus jų naudojimo būdo užtikrinimą visoje ES ir į jiems sukurti ir naudoti reikalingų įgūdžių įgijimą suteiks esminį postūmį mūsų viešojo intereso sričių ir pramonės skaitmeninei transformacijai.

Europoje su moksliniais tyrimais ir inovacijomis susijęs pradinės grandies investicijų deficitas yra akivaizdus dėl naujausių technologijų didėjančios paklausos ir pasiūlos neatitikties. Itin našaus skaičiavimo srityje nepakankama pasiūla verčia ES mokslininkus ir inžinierius masiškai naudotis ne Europos kompiuterinių sistemų ištekliais ir visų pirma esančiais Jungtinėse Amerikos Valstijose, kur vyriausybinėmis programomis palaikoma aukščiausios klasės galingiausios[2] skaičiavimo įrangos pasiūla.

Be to, Europoje įsikūrusi pasaulyje pirmaujanti dirbtinio intelekto mokslinių tyrimų bendruomenė, taip pat grupė mažų įmonių, teikiančių praktinę patirtį dirbtinio intelekto srityje, tačiau Europos dirbtinio intelekto rinka nepakankamai išvystyta, palyginti su JAV, kur visų pirma prieinami duomenų kaupimo pajėgumai sudaro sąlygas plačiu mastu diegti inovacijas.

Susiskaidymas ir gana mažos viešosios investicijos į kibernetinį saugumą[3] kelia grėsmę mūsų visuomenei ir ekonomikai, o Europos kibernetinė pramonė tebėra plačiai išskaidyta, nėra didžiųjų rinkos dalyvių[4]. Aukštos kvalifikacijos techninių ekspertų darbo vietos tokiose

---

1 Parama naujos kartos technologijų ir taikomųjų programų moksliniams tyrimams ir inovacijoms, parama skaitmeninės infrastruktūros projektams pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę ir parama žiniasklaidai pagal programą „Kūrybiška Europa“.

2 ES šiuo metu sunaudoja trečdalį viso pasaulio itin našaus skaičiavimo išteklių, tačiau pati suteikia tik 5 proc. jų (Europos Parlamento tyrimų tarnyba (2017), *Developing Supercomputers in Europe,* p. 3).

3 Remiantis apytikriais vertinimais, šiuo metu Europos Sąjungoje viešosios investicijos į kibernetinį saugumą siekia nuo 1 iki 2 mlrd. EUR per metus, o JAV tokios investicijos yra beveik dešimt kartų didesnės.

4 „Building an Effective European Cyber Shield“, EPSC, 2017. Toje pačioje ataskaitoje paminėta, kad JAV dominavimą iš dalies nulėmė investicijų į kibernetinį saugumą strategija, pagal kurią 2017 m. federalinis finansavimas buvo padidintas iki 19 mlrd. USD – tai 35 proc. didesnis finansavimas negu 2016 m.

srityse kaip dirbtinis intelektas, duomenų analizė ir kibernetinis saugumas neužpildomos – šiuo metu šiose srityse Europos Sąjungoje yra daugiau kaip 350 000 laisvų darbo vietų[5].

Pagal bendrosios skaitmeninės rinkos strategiją buvo įdiegta solidi sistema, kuriai dabar turi būti skirta ne mažiau solidi investicijų programa. Tai buvo patvirtinta aukščiausiu politiniu lygmeniu. Taline Europos valstybių ir vyriausybių vadovai nurodė pagrindinius tvirtos skaitmeninės ekonomikos ramsčius: tai – kibernetinis saugumas, dirbtinis intelektas, pasaulinės klasės infrastruktūra, apimanti itin našų skaičiavimą, skaitmeniniai įgūdžiai ir viešojo sektoriaus skaitmeninė transformacija[6]. Tai atsispindėjo 2017 m. spalio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadose. Nuo to laiko tvirtų skaitmeninių pajėgumų stiprinimas Europos Sąjungoje buvo aptariamas kelių sudėčių Taryboje. Komunikate dėl daugiametės finansinės programos[7] Komisija pabrėžė scenarijų, pagal kurį **padvigubinamos investicijos** į skaitmeninę ekonomiką.

Šis memorandumas pridedamas prie pasiūlymo dėl **Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl naujos programos, kuria siekiama padidinti ir išplėsti skaitmeninės transformacijos naudą visiems ES piliečiams, viešojo administravimo institucijoms ir verslo subjektams** (Skaitmeninės Europos programos).

Skaitmeninės Europos programa yra visapusiško Komisijos atsako į skaitmeninės transformacijos iššūkį vienas iš centrinių elementų ir pasiūlymo dėl 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos (DFP) dalis. Ja siekiama numatyti lėšų panaudojimo priemonę, kuri būtų pritaikyta pajėgumų stiprinimo veiklos reikalavimams Europos Vadovų Tarybos nurodytose srityse ir kuria būtų išnaudojama šių sričių tarpusavio sąveika.

Todėl programoje daugiausia dėmesio bus skiriama Europos pajėgumų stiprinimui **itin našaus skaičiavimo, dirbtinio intelekto, kibernetinio saugumo ir aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių srityje[8], taip pat bus stengiamasi užtikrinti šių pajėgumų platų panaudojimą visoje ekonomikoje ir visuomenėje**. Vienu metu puoselėjami šie pajėgumai padės sukurti klestinčią duomenų ekonomiką, skatinti įtraukumą ir užtikrinti vertės kūrimą[9]. Nepaisant kurio nors iš šių ramsčių arba jam susilpnėjus, bus pakenkta visai struktūrai, nes jie tarpusavyje glaudžiai susiję ir vienas nuo kito priklausomi: pavyzdžiui, dirbtiniam intelektui reikia kibernetinio saugumo, kad juo būtų galima pasitikėti, kibernetiniam saugumui užtikrinti reikia itin našaus skaičiavimo, kad būtų galima apdoroti didžiulį kiekį saugotinų duomenų, ateities standartus atitiksiančioms skaitmeninėms paslaugoms reikia visų trijų rūšių pajėgumų; galiausiai visiems minėtiems dalykams reikia tinkamų aukšto lygio įgūdžių. Svarbiausia, programa bus sutelkta tose srityse, kuriose nė viena valstybė narė pati viena negali užtikrinti skaitmeninei sėkmei reikalingo lygio. Dėmesys taip pat bus skiriamas toms sritims, kuriose viešosios išlaidos turi didžiausią poveikį, ypač paslaugų, teikiamų **viešojo intereso srityse**, pvz., sveikatos priežiūros, teisingumo, vartotojų apsaugos ir viešojo administravimo institucijų veiklos, efektyvumui ir kokybei gerinti ir padėti mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ) prisitaikyti prie skaitmeninių pokyčių.

---

5 Laisvų darbo vietų 7 ES valstybėse narėse „Victory Database“ analizė.

6 Talino Aukščiausiojo lygio susitikimas skaitmeniniais klausimais, Estijos Ministro Pirmininko Juri Rataso išvados.

7 COM(2018) 98: „Europos Sąjungai, veiksmingai siekiančiai savo prioritetų po 2020 m., skirta nauja, moderni daugiametė finansinė programa“.

8 Kalbant apie šią programą, aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai yra apibrėžti 2 straipsnio e punkte, visų pirma kaip ISCED 4 ir aukštesnių lygių specializuoti įgūdžiai itin našaus skaičiavimo, dirbtinio intelekto ir kibernetinio saugumo srityje.

9 Pavyzdžiui, e. sąskaitų išrašymo diegimas visoje ES reiškia, kad įmonėms, turinčioms reikiamas ryšio priemones ir kvalifikuotus darbuotojus, bus teikiamos skaitmeninės viešosios paslaugos, kartu užtikrinant visuomenės pasitikėjimą ir atitinkamai paramą sandoriams saugioje aplinkoje.

Programoje taip pat bus atsižvelgta į pridėtinę vertę, kurią teikia skaitmeninių technologijų derinimas su kitomis didelio poveikio technologijomis, kad būtų kuo labiau padidinta skaitmeninimo teikiama nauda.

Įgyvendinant programą bus siekiama:

- kurti ir stiprinti ES **itin našaus skaičiavimo** ir duomenų apdorojimo pajėgumus ir užtikrinti jų platų panaudojimą tiek viešojo intereso srityse, pvz., sveikatos priežiūros, aplinkos ir saugumo srityse, tiek pramonėje, ypač MVĮ veikloje;
- kurti ir stiprinti bazinius **dirbtinio intelekto** pajėgumus, pvz., duomenų išteklius ir dirbtinio intelekto algoritmų bibliotekas, ir padaryti juos prieinamus visiems verslo subjektams ir viešojo administravimo institucijoms, taip pat sustiprinti ir skatinti esamų dirbtinio intelekto bandymų ir eksperimentavimo priemonių tarpusavio ryšius;
- užtikrinti esminius pajėgumus, reikalingus ES skaitmeninei ekonomikai, visuomenei ir demokratijai apsaugoti, užtikrinti, kad jie būtų prieinami ES viešajam sektoriui ir verslo subjektams, ir pagerinti ES **kibernetinio saugumo** pramonės konkurencingumą;
- užtikrinti, kad dabartiniai ir būsimi darbuotojai galėtų lengvai įgyti **aukšto lygio skaitmeninius įgūdžius, ypač itin našaus skaičiavimo, dirbtinio intelekto ir kibernetinio saugumo srityse,** – suteikti studentams, absolventams ir dabartiniams darbuotojams priemonių nepriklausomai nuo buvimo vietos įgyti ir ugdyti šiuos įgūdžius;
- plėsti geriausius skaitmeninių pajėgumų , visų pirma itin našaus skaičiavimo, dirbtinio intelekto ir kibernetinio saugumo srityse, panaudojimo būdus visoje ekonomikoje viešajam interesui ir visuomenės reikmėms tenkinti, t. y., be kita ko, **viešojo intereso srityje diegti sąveikius sprendimus** ir sudaryti geresnes sąlygas **visiems verslo subjektams, ypač MVĮ,** naudotis technologijomis ir praktine patirtimi.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Pagal Programą, *inter alia*, bus remiamos Komisijos paskelbtos politikos iniciatyvos dėl itin našaus skaičiavimo pagal iniciatyvą „Euro HPC“[10], 2018 m. kovo mėn. „FinTech“ srities veiksmų planą[11], dirbtinis intelektas pagal Komunikatą dėl dirbtinio intelekto[12], pasiūlymą dėl Reglamento dėl verslo klientams teikiamų internetinio tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo, 2018 m. balandžio mėn. Sprendimą, kuriuo sudaroma Interneto platformų ekonomikos stebėjimo centro ekspertų grupė[13], ir 2018 m. balandžio mėn. dokumentų rinkinį, susijusį su duomenimis[14], taip pat kibernetinis saugumas pagal 2017 m. rugsėjo 15 d. kibernetinio saugumo dokumentų rinkinį[15], skaitmeninė sveikatos[16] ir švietimo[17] transformacija, 2017 m. rugsėjo mėn. naujoji pramonės politikos strategija[18], 2016 m.

10 Iniciatyva „Euro HPC“.

11 COM(2018) 109 *final*, 2018 3 8, „FinTech“ srities veiksmų planas: konkurencingesnis ir novatoriškesnis Europos finansų sektorius“.

12 2018 m. balandžio 25 d. komunikatas.

13 2018 m. balandžio 26 d. Komisijos sprendimas C(2018) 2393 *final*, kuriuo sudaroma Interneto platformų ekonomikos stebėjimo centro ekspertų grupė.

14 SWD(2018) 125 *final*.

15 COM(2017) 477 *final*, 2017 9 13, pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl ES kibernetinio saugumo agentūros ENISA ir informacinių ir ryšių technologijų kibernetinio saugumo sertifikavimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 526/2013 (Kibernetinio saugumo aktas).

16 COM(2018) 233 *final*, 2018 4 25, „Sudaryti sąlygas skaitmeninei sveikatos priežiūros ir slaugos transformacijai bendrojoje skaitmeninėje rinkoje,
suteikti galių piliečiams, kurti sveikesnę visuomenę“.

17 COM(2018) 22 *final*, 2018 1 17, dėl skaitmeninio švietimo veiksmų plano.

18 COM(2017) 479 *final*, 2017 9 13, „Investavimas į pažangią, novatorišką ir tvarią pramonę. Atnaujinta ES pramonės politikos strategija“ (pridėti nuorodą).

balandžio mėn. Europos pramonės skaitmeninimo iniciatyva[19] ir Europos įgūdžių darbotvarkė.

Programoje pateikiamos nuorodos į esamas investicijų priemones. Investicijos į skaitmeninių technologijų mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą ir inovacijas pagal programą „Horizontas 2020“ ir ankstesnes bendrąsias programas sudarė sąlygas Europai išlikti konkurencingai svarbiausiuose sektoriuose, pvz., robotikos, telekomunikacijų įrangos ir jutiklių technologijų sektoriuose. Dabar, kitoje daugiametėje finansinėje programoje, mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų finansavimą reikia tęsti ir sustiprinti. Skaitmeninės Europos programa aiškiai grindžiama sėkmingais programos „Horizontas 2020“ aspektais, dėl kurių tampa įmanoma pradėti diegti tokias technologijas kaip itin našus skaičiavimas ir dirbtinis intelektas.

Investicijos į sistemas, standartus, sąveikius sprendimus ir bandomąsias tarpvalstybines paslaugas įgyvendinant Europos infrastruktūros tinklų priemonę (EITP) ir Europos viešojo administravimo institucijų sąveikumo sprendimų ir bendrų sistemų programą (ISA²) sudarė sąlygas viešojo sektoriaus administravimo institucijoms išbandyti skaitmeninę transformaciją realiomis sąlygomis ir pradėti nuo e. valdžios pereiti prie skaitmeninės valdžios[20]. Sąveikių sprendimų diegimas bendrojoje skaitmeninėje rinkoje parodė ES lygmens veiksmų vertę. Tai yra svarbūs laimėjimai, kuriais galima remtis platesniu mastu diegiant sąveikias skaitmenines paslaugas visoje Europoje. Programa bus grindžiama sukurtais skaitmeninių paslaugų infrastruktūros objektais, pradėtais naudoti pagal dabartinę EITP programą, ir prisidės prie tokių politikos elementų, kaip Europos sąveikumo sistema, tolesnės raidos ir platesnio įgyvendinimo.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Skaitmeninės Europos programa papildo įvairias kitas priemones, pasiūlytas daugiametėje finansinėje programoje po 2020 m., ir turi būti įgyvendinama kartu su jomis, t. y. su: programa „Europos horizontas“, Europos infrastruktūros tinklų priemone (EITP), programa „Kūrybiška Europa“ (įskaitant MEDIA), fondu „InvestEU“, Įmonių konkurencingumo ir MVĮ programa (COSME), Bendrosios rinkos programa, Europos regioninės plėtros fondu (ERPF), „Europos socialiniu fondu +“ (įskaitant Jaunimo užimtumo iniciatyvą, sveikatos priežiūros kryptį ir bazinius skaitmeninius įgūdžius), Europos žemės ūkio fondu kaimo plėtrai (EŽŪFKP), programa „Erasmus“, Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondu (baziniai ir aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai), Integruoto sienų valdymo fondu, Vidaus saugumo fondu, Aplinkos ir klimato politikos programa (įskaitant energijos vartojimo efektyvumą), Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondu (EJRŽF).

Programų tarpusavio sąveika sudarys sąlygas naudotis masto ekonomija, investicijos taps nuoseklesnės ir teiks daugiau vertės piliečiams ir ekonomikos dalyviams. Jomis bus sustiprintas ES lygmens investicijų į skaitmenines technologijas poveikis vietoje, o nacionalinėmis ir regioninėmis investicijomis į skaitmenines technologijas bus galima geriau papildyti ES lygmens veiksmus.

Padidinusi viešųjų lėšų poveikį ir efektyvumą – praktiškai susiejusi įvairias programas, ES tikslingiau ir racionaliau įveiks skaitmeninius iššūkius, sukurs arba sustiprins skaitmeninimui palankias ekosistemas, sukurs daugiau darbo vietų, padidins ekonomikos augimą ir suteiks postūmį konkurencingumui. Įgyvendinant Skaitmeninės Europos programą, dėmesys bus skiriamas konkurencijos išsaugojimui vidaus rinkoje.

---

19 COM(2016) 180 *final*, 2016 4 19, „Europos pramonės skaitmeninimas. Naudojimasis visais bendrosios skaitmeninės rinkos privalumais“.

20 http://www.oecd.org/gov/digital-government/Recommendation-digital-government-strategies.pdf.

Tolesniame skirsnyje trumpai pristatomi pagrindiniai Skaitmeninės Europos programos aspektai, papildantys skaitmeninių technologijų srityje aktualiausias priemones, t. y. „Europos horizontas“, EITP, ERPF ir ES vertybių programą bei Bendrosios rinkos programą, ir sudarantys su šiomis priemonėmis sąveiką.

Kelios teminės sritys, kuriose įgyvendinamos programos „**Europos horizontas**“ ir „Skaitmeninė Europa“, iš dalies sutampa, nes jos apima ir itin našų skaičiavimą, ir dirbtinį intelektą, ir kibernetinį saugumą; remiamų veiksmų rūšis, tikėtini jų produktai ir intervencijos logika yra skirtingi ir vienas kitą papildo. Programa „Europos horizontas“ bus vienintelė centralizuotai valdoma ES programa, pagal kurią bus remiami moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra, ir pagrindinė demonstracinės veiklos, bandomųjų projektų, koncepcijų įrodymo, bandymų ir inovacijų programa, apimsianti ir diegimą iki komercinio etapo. O Skaitmeninės Europos programoje daugiausia dėmesio bus skiriama didelio masto skaitmeninių pajėgumų stiprinimui ir infrastruktūros kūrimui, siekiant visoje Europoje plačiai įsisavinti ir diegti esamus arba išbandytus novatoriškus ypatingos svarbos skaitmeninius sprendimus.

Jų sąveikos pavyzdys: pagal programą „Europos horizontas“ sukurtos novatoriškos skaitmeninės technologijos bus laipsniškai įsisavinamos ir diegiamos pagal Skaitmeninės Europos programą. Kartu mokslinių tyrimų ir inovacijų bendruomenėje pagal Skaitmeninės Europos programą bus plėtojami pajėgumai ir kuriama infrastruktūra, kurie bus naudojami ir pagal programą „Europos horizontas“ remiamai veiklai. Programos „Europos horizontas“ skaitmeninių įgūdžių ugdymo iniciatyvas, įskaitant įgyvendintas bendruose Europos inovacijos ir technologijos instituto „EIT-Digital“ centruose, turi papildyti ir išplėsti pagal Skaitmeninės Europos programą remiama pajėgumų stiprinimo veikla aukšto lygio įgūdžių ugdymo srityje. Europos inovacijos ir technologijos instituto centrai vienija studentus, mokslininkus, inžinierius ir verslo plėtotojus, turinčius tikslą bendrai kurti inovacinius projektus ir bendradarbiauti juos įgyvendinant, kuriant verslą ir jį remiant. Siekiant užtikrinti tvirtus įgyvendinimo koordinavimo mechanizmus, bus suderintos abiejų programų veiklos procedūros.

Skaitmeninės Europos programa papildo Skaitmeninio švietimo veiksmų plane nustatytus veiksmus, ypač tuos, kuriems reikalingi aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai itin našaus skaičiavimo, didžiųjų duomenų analizės, kibernetinio saugumo, paskirstytojo registro technologijos, robotikos ir dirbtinio intelekto srityse.

Pagal **Europos infrastruktūros tinklų priemonę** bus sukurta didelio pralaidumo plačiajuosčio ryšio tinklams skirta fizinė infrastruktūra, kad būtų galima diegti Skaitmeninės Europos programoje siūlomas skaitmenines paslaugas ir technologijas. Kadangi pagal EITP bus remiami ypatingos svarbos infrastruktūros objektai įvairiuose sektoriuose ir todėl bus reikalingas atitinkamo lygio kibernetinis saugumas, jį užtikrinant bus remiamasi pagal Skaitmeninės Europos programą įdiegtomis priemonėmis. Ateityje skaitmeninių paslaugų diegimas viešojo intereso srityse bus remiamas tik pagal Skaitmeninės Europos programą.

ERPF siekia skatinti visų ES regionų ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, pagrindinį dėmesį skirdamas mažiau išsivysčiusiems regionams. ERPF skatina inovacijų nulemtą ekonomikos vystymąsi, apimantį pramonės skaitmeninimą, kaip išdėstyta pažangiosios specializacijos strategijose[21] (įskaitant papildomas investicijas į skaitmeninių inovacijų centrų kūrimą ir tobulinimą). ERPF taip pat remia skaitmeninių sprendimų, įskaitant kibernetinio saugumo sprendimus, diegimą – taip įgyvendinami ES prioritetai viešojo administravimo

[21] COM(2017) 376 *final* „Inovacijų stiprinimas Europos regionuose: atsparus, integracinis ir tvarus teritorinio lygmens ekonomikos augimas“.

institucijų modernizavimo, tvaraus transporto, sveikatos priežiūros ir slaugos sistemų tobulinimo, energetikos pertvarkos, žiedinės ekonomikos ir švietimo srityse[22]. Taip ERPF padeda užbaigti kurti bendrąją skaitmeninę rinką, ypač regioniniu ir vietos lygmenimis. Skaitmeninės Europos programa papildys vietos investicijas, kad skaitmeninius pajėgumus sujungus į tinklus ir sudarius jų planus infrastruktūra būtų atverta visai Europai.

Be to, Skaitmeninės Europos programa tiesiogiai padės pasiekti tikslus, išdėstytus komunikate „Sustiprinta ir atnaujinta strateginė partnerystė su ES atokiausiais regionais“[23], kuriame pripažįstama, kad skaitmeninių technologijų prieinamumas ir įgūdžiai yra svarbiausios šių regionų vystymosi sąlygos.

Skaitmeninės Europos programa ir programa „**Kūrybiška Europa**“, ypač MEDIA ir tarpsektorinės paprogramės, akivaizdžiai teikia sąveikos galimybių. Pagal MEDIA paprogramę remiami tiksliniai veiksmai (pvz., prieiga prie turinio, populiarinimas ir auditorijos ugdymas) – skatinamas kultūros ir kūrybos sektorių, ypač audiovizualinio sektoriaus, konkurencingumas ir jų prisitaikymas prie skaitmeninės aplinkos. Tarpsektorinės paprogramės tikslas – be kita ko, pasiekti geresnį skaitmeninės žiniasklaidos dinamikos ir Europos naujienų žiniasklaidos sektoriaus skaitmeninės transformacijos supratimą. Šios paprogramės bus remiamos pagal Skaitmeninės Europos programą – bus suteikiamos plačios galimybės naudotis moderniausiomis technologijomis, standartais (kai jie reikalingi) ir infrastruktūra, reikalinga pajėgumams stiprinti.

Turėtų būti siekiama užtikrinti Skaitmeninės Europos programos ir **Bendrosios rinkos programos** tarpusavio suderinamumą. Pavyzdžiui, produktų saugos srityse, susijusiose su skaitmenine ekonomika, kibernetiniu saugumu ir dirbtiniu intelektu, turi būti pasiekiama numatytoji vartotojų apsauga. Abi programos turėtų viena kitą papildyti atsižvelgiant į dalyvaujančius subjektus ir šių besivystančių technologijų keliamą naujų rūšių riziką. Pagal abi programas vykdomi skaitmeninių rinkų tyrimai taip pat turėtų vieni kitus papildyti.

Pagal Skaitmeninės Europos programą bus skatinama ugdyti aukšto lygio skaitmeninius įgūdžius, pagrindinį dėmesį skiriant tiems, kurie yra susiję su jos taikymo sritimi, t. y. kibernetiniu saugumu, dirbtiniu intelektu ir itin našiu skaičiavimu. Programa papildys **„Europos socialinį fondą +“**, kuris rems švietimą ir mokymą bazinių ir vidutinio lygio įgūdžių srityje, ir **Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondą**, kuris finansuos atleistų darbuotojų, turinčių bet kurio lygmens įgūdžius, IT mokymą.

Turėtų būti užtikrinta Skaitmeninės Europos programos ir programos „**Erasmus**“ tarpusavio sąveika ir papildomumas, kad būtų užtikrinta abiejų programų nauda. Programa „Erasmus“ padeda ugdyti ir įgyti įgūdžius pasitelkiant judumą mokymosi tikslais ir bendradarbiavimą švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto srityje.

Galiausiai, kalbant apie ne ES šalyse įsisteigusių subjektų dalyvavimą, Skaitmeninės Europos programos įgyvendinimas bus koordinuojamas su išorės finansavimo priemonėmis, pvz., Pasirengimo narystei paramos priemone ir Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemone.

Komisijos pasiūlyme dėl 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos nustatytas platesnio užmojo tikslas integruoti klimato aspektus į visas ES programas, kad klimato tikslams siekti būtų skirta 25 proc. ES išlaidų, – tai yra bendras tikslas. Šios programos indėlis siekiant šio bendro tikslo bus stebimas tinkamu suskirstymo lygmeniu pasitelkus ES klimato

[22] COM(2018) 372 *final*, „Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo“, 2018 m. gegužės 29 d.

[23] COM(2017) 623 *final*.

srities rodiklių sistemą, įskaitant tikslesnių metodikų taikymą, jei tokių bus. Komisija ir toliau teiks informaciją apie įsipareigojimų asignavimus rengiant metinio biudžeto projektą.

Siekdama padėti visapusiškai išnaudoti programos galimybes prisidėti prie klimato tikslų, Komisija programos rengimo, įgyvendinimo, peržiūros ir vertinimo procesų etapais sieks nustatyti reikiamus veiksmus.

Programoje numatytais veiksmais turėtų būti proporcingai šalinamas rinkos nepakankamumas arba neoptimalių investicijų atvejai, nedubliuojant ir neišstumiant privataus finansavimo ir teikiant aiškią Europos pridėtinę vertę. Taip bus užtikrintas programos veiksmų ir ES valstybės pagalbos taisyklių suderinamumas, vengiant neleistino konkurencijos iškraipymo vidaus rinkoje.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

Programa teikiama 27 valstybių narių Sąjungai, atsižvelgiant į 2017 m. kovo 29 d. Europos Vadovų Tarybos gautą Jungtinės Karalystės pranešimą apie ketinimą išstoti iš Europos Sąjungos ir Euratomo remiantis Europos Sąjungos sutarties 50 straipsniu.

- **Teisinis pagrindas**

Atsižvelgiant į intervencijos, vykdytinos pagal Skaitmeninės Europos programą, platų pobūdį, programa grindžiama toliau nurodytomis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) nuostatomis:

- SESV 173 straipsnio 3 dalimi dėl didžiosios dalies veiksmų, vykdomų pagal Programą;
- SESV 172 straipsniu, ypač dėl skaitmeninės transformacijos viešojo intereso srityse;

- **Subsidiarumo principas**

Programa siekiama išnaudoti esminių skaitmeninės ekonomikos pagrindų visumos teikiamą sąveiką: tai – pažangiosios kompiuterinės sistemos ir duomenų infrastruktūra, kibernetinis saugumas, dirbtinis intelektas, aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai, pramonės ir viešojo intereso sričių taikomosios programos. Remiami pagal vieną bendrą darnų mechanizmą, šie ramsčiai lems klestinčią duomenų ekonomiką, skatins įtraukumą, suteiks postūmį novatoriškiems projektams[24] ir užtikrins vertės pasiskirstymą.

Skaitmeninės Europos programa yra atsakas į naują politinę valią bendradarbiaujant spręsti problemas, kurios anksčiau daugiausia buvo būdingos šalių vidaus politikai, nes nė viena valstybė narė ar verslo subjektas, veikdami pavieniui, negali padaryti reikiamo masto kritinių investicijų į skaitmenines technologijas arba padidinti jų masto iki sėkmę lemiančio lygio. **Jeigu ES neįsitrauks, šios investicijos reikiamu mastu nebus padarytos ir ES rizikuos prarasti savo konkurencingumą.**

ES lygmens intervencija reikalinga tam, kad būtų galima planuoti, bendrai finansuoti ir koordinuoti veiksmus tokiu mastu, kad būtų galima įveikti šiuos iššūkius, ir užtikrinti, kad visoje Europoje būtų bendrai gaunama naujų skaitmeninių technologijų teikiama nauda. Daugiašaliais koordinuojamais veiksmais taip pat galima išvengti dubliavimo, pasinaudoti įvairia sąveika – susieti finansavimą su pagrindinėmis sąlygomis, išsaugoti sąveikumą ir išvengti baltųjų dėmių arba didelės geografinės skaitmeninės atskirties.

[24] Pavyzdžiui, e. sąskaitų išrašymo diegimas visoje ES reiškia, kad įmonėms, turinčioms reikiamas ryšio priemones ir kvalifikuotus darbuotojus, bus teikiamos skaitmeninės viešosios paslaugos, kartu užtikrinant visuomenės pasitikėjimą ir atitinkamai paramą sandoriams saugioje aplinkoje.

Kartu visa tai lems spartesnį naujų technologijų diegimą ir sklaidą, strateginius pranašumus Europos verslo subjektams, geresnes viešąsias paslaugas ES piliečiams ir didesnį gebėjimą pasiekti proveržį sprendžiant visuomeninius uždavinius (sveikatos priežiūros, ligų nustatymo ir diagnozavimo, klimato kaitos, efektyvaus išteklių naudojimo ir kt.) ir taip visoje Sąjungoje apskritai geriant gyvenimo kokybę kiekvienoje srityje.

- **Proporcingumo principas**

Viešasis sektorius akivaizdžiai pageidauja skaitmeninės transformacijos klausimus spręsti Europos lygmeniu, taip pat pageidauja bendrai investuoti į ES skaitmeninių pajėgumų kūrimą ir stiprinimą. Intervencines priemones tvirtai politiškai remia ne tik **Europos Vadovų Taryba** – apie tai kalba ir Taryba bei Europos Parlamentas, jie ne kartą ragino skubiai užbaigti kurti bendrąją skaitmeninę rinką ir pavienius jos dokumentų rinkinius[25]. [26] [27] [28]

Parlamentas išreiškė ypatingą susirūpinimą, kad skaitmeninės politikos priemonėms skirti ES biudžeto ištekliai buvo nepakankami, kad padarytų realų poveikį, ir pripažino, kad postūmį Europos ekonomikai reikia suteikti darant produktyvias investicijas[29]. [30]

ES lygmeniu 2017 m. kovo mėn. 29 šalys ėmėsi bendradarbiauti susietojo susisiekimo srityje[31], o 16 valstybių narių iki šiol įsipareigojo bendradarbiauti tarpusavyje ir su Komisija siekdamos **įsigyti ir įdiegti integruotą pasaulinio lygio itin našaus skaičiavimo infrastruktūrą**[32]. 2018 m. sausio mėn. Komisija pasiūlė Tarybos reglamentą dėl Europos našiosios kompiuterijos bendrosios įmonės steigimo[33].

2018 m. balandžio 10 d., antrajame skaitmeninės dienos renginyje, **28 Europos šalys[34] įsipareigojo bendradarbiauti dirbtinio intelekto srityje**, siekdamos sustiprinti ES technologijų ir pramonės pajėgumus šioje srityje ir pasiekti, kad ji taptų naudinga visiems piliečiams ir verslo subjektams[35]. Europos šalys taip pat įsipareigojo kartu parengti pažangius viešųjų paslaugų teikimo sprendimus (pvz., sukurti Europos blokų grandinės infrastruktūrą paslaugoms[36]), individualizuotos medicinos sprendimus[37] ir duomenimis grindžiamus sveikatos priežiūros ir slaugos sprendimus, taip pat bendro investicijų į skaitmenines technologijas pažangos stebėjimo sprendimus. Šiandien visos valstybės narės dalyvauja ES pramonės skaitmeninimo iniciatyvoje ir yra aiškiai įsipareigojusios dar labiau bendradarbiauti, kad verslo subjektai kuo geriau išnaudotų skaitmenines technologijas.

Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis taip pat rodo, kad tam tikras kritinės reikšmės investicijas geriausia daryti ES lygmeniu. Programoje išdėstytos sritys yra tokios, kuriose

---

25 2013 m. gegužės mėn. Tarybos išvados dėl Komunikato dėl debesijos, kuriose pabrėžiamas itin našaus skaičiavimo vaidmuo Europos Sąjungoje.

26 2015 m. gegužės mėn. Tarybos išvados dėl Europos pramonės skaitmeninės pertvarkos (8993/15).

27 2018 m. sausio 23 d. Tarybos posėdžio išvados (ECOFIN XX/18).

28 Tarybos išvados „Sveikata skaitmeninėje visuomenėje. Siekiant pažangos duomenimis grindžiamų inovacijų srityje sveikatos apsaugos sektoriuje“, http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14078-2017-INIT/lt/pdf.

29 Pranešimas dėl Europos debesijos iniciatyvos (A8-0183/2017).

30 Parlamento rezoliucija dėl robotikos ir dirbtinio intelekto. (2015/2103(INL)).

31 29 ES ir EEE valstybės narės pasirašė ketinimų raštą, kad galėtų bendradarbiauti vykdydamos automatizuoto kelių transporto bandymus kelias valstybes apimančiose teritorijose. Papildomai galima remtis 2017 m. gruodžio 5 d. Tarybos išvadomis dėl transporto skaitmeninimo.

32 https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/eu-ministers-commit-digitising-europe-high-performance-computing-power. FR, DE, IT, LU, NL, PT, ES, BE, SL, BU, GR, CR, CY, CZ, CH, PL pasirašyta deklaracija.

33 https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2018/LT/COM-2018-8-F1-LT-MAIN-PART-1.PDF.

34 Įskaitant Norvegiją, bet atmetus Kroatiją (dokumento rengimo metu).

35 http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=50951.

36 Pasirašė 22 Europos šalys: http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=50954.

37 Pasirašė 13 Europos šalių: http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=50964.

būtinas mastas, kad jas pavyktų sėkmingai įgyvendinti, nesvarbu, ar kalbama apie reikiamų pajėgumų įsigijimą, ar apie jų platų panaudojimą visoje ES. Kadangi žinios ir praktinė patirtis pažangiose skaitmeninėse srityse prieinamos ne visuose Europos regionuose, ES lygmens veiksmais, visų pirma per skaitmeninių inovacijų centrų tinklą, galima užtikrinti, kad tokia praktinė patirtis taptų prieinama kiekviename regione.

Atsižvelgiant į klausimo skubumą ir reikiamų investicijų mastą, esama tvirtų argumentų už tai, kad ES intervencinėmis priemonėmis būtų bendrai finansuojami ir koordinuojami veiksmai, vykdomi tokiu mastu, kad būtų galima įveikti skaitmeninės transformacijos keliamus iššūkius. Taip turėtų būti užtikrinama, kad naujų skaitmeninių technologijų teikiama nauda būtų visapusiškai dalijamasi. Koordinuojamais veiksmais taip pat galima išvengti dubliavimo, pasinaudoti įvairia sąveika – susieti finansavimą su pagrindinėmis sąlygomis, išsaugoti sąveikumą ir pašalinti baltąsias dėmes arba įveikti didelę geografinę skaitmeninę atskirtį.

Raginimas daryti daugiau investicijų ES investicijų sistemoje dabar turi būti paverstas veiksmais. Įmonės ir piliečiai turi gauti aiškią žinią, kad ES investuoja į jų ateitį, kad užtikrinamas prognozuojamumas ir kad diegiami paramos mechanizmai, kuriais valdomas sudėtingas skaitmeninės transformacijos procesas. Europa privalo veikti ir būti pastebima visame šiame procese.

Kadangi skaitmeninė transformacija tapo esminiu ekonomikos augimo, socialinio vystymosi ir perėjimo prie tvarios ekonomikos veiksniu, buvo nustatytas kritinis atotrūkis, susijęs su tuo, kaip ES ir valstybės narės skirsto skaitmeninėms technologijoms skirtą finansavimą. Dabartinė investicijų sistema nebuvo parengta ES masto skaitmeninių pajėgumų kūrimui ir optimaliam jų panaudojimui. Todėl Europos Sąjungai reikia naujos, integruotos, plataus užmojo finansinės programos – pagal ją būtų remiamas skaitmeninių pajėgumų, kuriais grindžiamos inovacijos viešojo intereso ir verslo srityse, diegimas ir optimalus naudojimas.

- **Priemonės pasirinkimas**

Programa įgyvendinama reglamentu.

3. RETROSPEKTYVINIO VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- • **Galiojančių teisės aktų retrospektyvinis vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Kadangi Skaitmeninės Europos programa yra nauja programa, šis pasiūlymas nėra pagrįstas specialiu laikotarpio vidurio vertinimu. Vietoj to, įgyta patirtis grindžiama glaudžiai susijusių programų ir iniciatyvų vertinimais, ypač EITP laikotarpio vidurio vertinimu[38] ir Bendrosios skaitmeninės rinkos programos laikotarpio vidurio vertinimu[39].

Tačiau itin didelę reikšmę turi EITP laikotarpio vidurio vertinimo rezultatas – atlikus šį vertinimą padaryta išvada, kad veiksmais, kurie pagal šią programą skirti skaitmeniniams pajėgumams ir infrastruktūros objektams, **pavyko paremti tik pačius pirmuosius** žingsnius, žengtus siekiant viešojo intereso sričių ES masto skaitmeninės transformacijos[40]. Atlikus vertinimą nustatyta, kad pagal EITP turimomis lėšomis iki šiol buvo įmanoma einamuosius

38 https://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure/consultations/mid-term-evaluation-connecting-europe-facility-cef_en.

39 https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/digital-single-market-mid-term-review.

40 SWD(2018) 44 *final*.

poreikius patenkinti tik iš dalies, o, be to, EITP sistemoje ribojamos galimybės programą pritaikyti prie naujausių technologinių pokyčių ir besiformuojančių politikos prioritetų (pavyzdžiui, su kibernetiniu saugumu susijusių iššūkių). Vertinimas taip pat parodė **tvirtą valstybių narių norą kartu imtis** skaitmeninės transformacijos.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Tam tikra įvairi konsultavimosi veikla buvo vykdoma atliekant poveikio vertinimą ir ja buvo siekiama užtikrinti, kad į suinteresuotųjų šalių požiūrius būtų sistemingai atsižvelgta rengiant Skaitmeninės Europos programos aspektus ES programoje, kuri bus taikoma po 2020 m. Ši konsultavimosi veikla – tai, be kita ko, suinteresuotųjų šalių konferencijos ir renginiai, ekspertų grupės, internetinės konsultacijos, praktiniai seminarai, susitikimai ir seminarai, pozicijos dokumentų analizė.

Konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis rezultatai rodo, kad remiamas efektyvesnis, mažiau suskaidytas požiūris, kaip kuo labiau padidinti skaitmeninės transformacijos naudą visiems ES piliečiams ir ES verslo subjektams. Tai itin susiję su svarbiausiomis Skaitmeninės Europos programos sritimis, t. y. itin našiu skaičiavimu, kibernetiniu saugumu ir dirbtiniu intelektu, taip pat aukšto lygio įgūdžiais ir skaitmenine transformacija viešojo intereso srityse.

- **Poveikio vertinimas**

Poveikio vertinimo ataskaitą Reglamentavimo patikros valdyba išnagrinėjo 2018 m. balandžio 25 d. Valdyba pateikė neigiamą nuomonę.

Valdybai pateikus neigiamą nuomonę, ataskaita išsamiai persvarstyta ir pertvarkyta siekiant joje geriau aprašyti, kaip pasiūlymas grindžiamas esamomis programomis, susijusiomis su skaitmeninėmis technologijomis. Buvo pateikti keli trečiosiose šalyse arba valstybėse narėse vykdytų panašių intervencinių priemonių pavyzdžiai. Taip pat buvo įtraukta informacija apie suderinimą su programa „Europos horizontas“, kaip sutarta su Mokslinių tyrimų ir inovacijų GD. Be to, buvo aiškiau išdėstyta intervencinių priemonių logika ir klausimai dėl rinkos nepakankamumo ir aukštesnės grandies investicijų trūkumo įvairiose srityse. Taip pat buvo pateikta daugiau informacijos apie kiekvieno iš siūlomų veiksmų įgyvendinimo būdus. Naujuose skirsniuose išsamiau išdėstyta, kas yra siektina padidėjus finansavimui ir ko negalima pasiekti dabartiniais įvairių ramsčių intervencijos mechanizmais. Buvo pateikti keli JAV ir Europoje vykdytų panašių sėkmingų politikos priemonių pavyzdžiai. Persvarstyta poveikio vertinimo redakcija buvo pateikta 2018 m. gegužės 5 d.

2018 m. gegužės 8 d. buvo gauta Reglamentavimo patikros valdybos teigiama nuomonė[41] (su išlygomis), grindžiama suvokimu, kad poveikio vertinimo ataskaita bus persvarstyta siekiant joje atsižvelgti į valdybos rekomendacijas. Ataskaita buvo atitinkamai persvarstyta: tekstas buvo peržiūrėtas ir jame buvo aiškiau išdėstyta, kuo pasiūlymas grindžiamas ir kas jame yra naujo, taip pat buvo geriau paaiškinta, kodėl Skaitmeninės Europos programa yra geresnis būdas remti siūlomas priemones; pridėtas naujas skirsnis apie valstybių narių dalyvavimą, jame geriau aprašytas politinis pritarimas siūlomoms priemonėms ir valstybių narių įsipareigojimas; patobulintas skirsnis, susijęs su konkurencijos taisyklėmis ir rinkos iškraipymu; įtrauktas naujas skirsnis, kuriame pateikiamas numatyto mokėjimo už naudojimą pavyzdys.

[41] http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia&year=2017&serviceId=&s=Chercher.

- **Supaprastinimas**

Užtikrintas visiškas derėjimas su esamu ir būsimu Finansiniu reglamentu. Numatytos išimtys yra arba teisėtai leidžiamos susijusiuose teisės aktuose, arba yra precedentų. Be to, nustatyti šie supaprastinimo elementai:

- lanksčios galimybės paskirstyti biudžeto asignavimus, integruotus konkrečių tikslų lygmeniu;
- intervencinės priemonės sritis apibrėžiama bendrųjų, konkrečių ir veiklos tikslų lygmeniu. Tinkamumo finansuoti kriterijai, dotacijų finansavimo dalys ir kiti įgyvendinimo elementai bus numatyti darbo programose. Ši lankstumo priemonė yra subalansuota užtikrinant valstybių narių dalyvavimą įgyvendinant Programą aukšto lygio ekspertų grupėje.
- Finansavimas pagal Programą gali būti teikiamas laikantis bet kurios iš Finansiniame reglamente nurodytų formų;

Programa bus įgyvendinama tiesiogiai, kaip numatyta Finansiniame reglamente, arba ją netiesiogiai įgyvendins atitinkami subjektai ar organai, nurodyti Finansinio reglamento 58 straipsnio 1 dalies c punkte [naujajame 61 straipsnio 1 dalies c punkte].

Remiantis sąnaudų ir naudos analize, atlikta vykdomųjų agentūrų užsakymu programos „Horizontas 2020“ įgyvendinimo pradžioje, ir EITP bei programos „Horizontas 2020“ laikotarpio vidurio vertinimu, Programai pasirinktas numatytasis įgyvendinimo metodas būtų tiesioginis valdymas. Pagrindiniai tiesioginio valdymo pranašumai – taikant šį valdymo būdą tampa įmanomas tvirtas politinis valdymas ir greitas ES paramos įgyvendinimas.

Netiesioginis valdymas turėtų būti naudojamas kaip papildomas biudžeto vykdymo uždavinių, numatytų pagrindiniame Programos akte, įgyvendinimo metodas. Nors Komisija tebėra atsakinga už biudžeto vykdymą, pavedus subjektams biudžeto vykdymo uždavinius pagal Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies c punktą, užtikrinamas visapusiškas atitinkamo subjekto bendradarbiavimas Sąjungos finansinių interesų apsaugos tikslais. Pavedus subjektams tokius uždavinius vykdyti netiesioginio valdymo būdu taip pat reikės užtikrinti skaidrų, nediskriminacinį, efektyvų ir veiksmingą procesą.

- **Pagrindinės teisės**

Siūlomomis Skaitmeninės Europos programos taisyklėmis užtikrinama visapusiška pagarba Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje įtvirtintoms teisėms ir principams ir padedama ginti kai kurias iš tų teisių. Visų pirma šia programa siekiama užtikrinti saviraiškos ir informacijos laisvę, draudimą diskriminuoti, teisę į veiksmingą teisinę gynybą ir teisę į teisingą bylos nagrinėjimą, kaip nurodyta Chartijos 11, 21 ir 47 straipsniuose. Be to, šia programa siekiama dar labiau įtvirtinti laisvę užsiimti verslu pagal Europos Sąjungos teisę, nacionalinės teisės aktus ir praktiką (16 straipsnis). Be to, pagal Chartijos 8 straipsnį turėtų būti užtikrinta asmens duomenų apsauga, pagal Chartijos 35 straipsnį – sveikatos priežiūra, o pagal Chartijos 38 straipsnį – vartotojų apsauga.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pagal Komisijos pasiūlymą dėl 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos[42] (COM(2018) XXX) nustatytas 9 194 000 000 (dabartinėmis kainomis) Programos finansinis paketas, o jo orientacinis paskirstymas nurodomas toliau (žr. pasiūlymo 4 straipsnį).

Papildoma informacija pateikiama kartu su šiuo pasiūlymu pateiktoje finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėsena, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Nedarant poveikio galimybei teikti finansavimą bet kuria iš Finansiniame reglamente nustatytų formų, ketinimas įgyvendinti programą yra aprašytas toliau. Kaip minėta, dėmesys bus skiriamas konkurencijos išsaugojimui vidaus rinkoje:

1. **itin našaus skaičiavimo srityje** šiuo metu su Taryba aptariamos Europos našiosios kompiuterijos bendrosios įmonės tolesnis steigimas laikomas efektyviausia ir veiksmingiausia priemone įgyvendinti Europos itin našaus skaičiavimo iniciatyvos tikslus, visų pirma koordinuoti nacionalines ir Europos Sąjungos strategijas ir investicijas į itin našaus skaičiavimo infrastruktūrą ir mokslinius tyrimus bei technologinę plėtrą, sutelkiant išteklius iš viešųjų ir privačiųjų fondų ir apsaugant ekonominius ir strateginius Sąjungos interesus[43]. Tikimasi, kad bendroji įmonė pritrauks ir Skaitmeninės Europos programos, ir programos „Europos horizontas“ biudžeto lėšas.
2. Su veikla **dirbtinio intelekto** srityje susiję bendri viešieji pirkimai turėtų būti finansuojami arba dotacijos turėtų būti skiriamos tiesioginio valdymo būdu.
3. Su **kibernetiniu saugumu** susijusi veikla turėtų būti įgyvendinama tiesioginio arba netiesioginio valdymo būdu.
4. Finansavimas **aukšto lygio skaitmeniniams įgūdžiams** ugdyti visų pirma būtų teikiamas per skaitmeninių inovacijų centrus, kaip apibrėžta [16] straipsnyje ir paaiškinta toliau, ir per atitinkamus kompetencijos centrus. Darbo programą Komisija parengs bendradarbiaudama su minėtaisiais atitinkamais kompetencijos centrais, kurie tokiu būdu galėtų suteikti informacijos, reikalingos, kad aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių srityje būtų užtikrintas intervencinių priemonių nuoseklumas su naujausiais technologiniais pokyčiais. Taip siekiama suteikti sklandų atsaką į greitai kintančius darbo rinkos poreikius.
5. Su **skaitmenine transformacija viešojo intereso srityse** susijusį finansavimą ir toliau būtų galima tiesiogiai valdyti. Europos Komisijos valdymas ir toliau bus taikomas rengiant sprendimus, kuriais užtikrinamas bendras konstrukcijos ir struktūros sąveikumas.

---

42 COM(2018) 321 *final*: 2018 m. gegužės 2 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Šiuolaikiškas biudžetas Sąjungai, kuri apsaugo, suteikia galių ir gina. 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa“.

43 Poveikio vertinimas, pridedamas prie dokumento „Pasiūlymas dėl Tarybos reglamento dėl Europos našiosios kompiuterijos bendrosios įmonės steigimo“ (https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/proposal-council-regulation-establishing-eurohpc-joint-undertaking-impact-assessment).

Nepaisant to, konkrečių sektorinių pagrindinių paslaugų platformų valdymą būtų galima perkelti jau esamoms agentūroms kaip operacijų valdymo dalį, jeigu ši galimybė jau įtraukta į jų kompetencijos sritis.

6. **Pramonės skaitmeninimas** bus įgyvendinamas per skaitmeninių inovacijų centrus. Skaitmeninių inovacijų centrai plačiai diegs skaitmeninius pajėgumus, visų pirma itin našaus skaičiavimo, dirbtinio intelekto ir kibernetinio saugumo srityse, ir ugdys skaitmeninius įgūdžius įvairiuose ekonomikos sektoriuose, lemsiančius skaitmeninę pramonės ir viešojo sektoriaus organizacijų transformaciją. Skaitmeninių inovacijų centrai suteikia galimybes naudotis techninėmis žiniomis bei eksperimentavimo priemonėmis ir sudaro sąlygas organizacijoms geriau įvertinti skaitmeninės transformacijos projektų verslo aspektus. Skaitmeninių inovacijų centrų teikiamos bandymų ir eksperimentavimo paslaugos gali apimti ir kitas didelio poveikio technologijas, reikalingas iki galo parengtiems skaitmeninės transformacijos sprendimams diegti. Siekiant užtikrinti plačiausią geografinę aprėptį visoje Europoje, turi būti sukurtas skaitmeninių inovacijų centrų tinklas. Su skaitmeninių inovacijų centrais susijusias dotacijas tiesiogiai skirs Komisija.

Įgyvendinimo būdais bus siekiama sukurti tvirtą įvairių Programos komponentų sąveiką. Šie komponentai, susiję su itin našiu skaičiavimu, dirbtiniu intelektu ir kibernetiniu saugumu, papildomai aprašomi poveikio vertinimo 4 priede. Kai reikia, įgyvendinimui taip pat galima pasitelkti kitas pagrindines skaitmenines technologijas, kurios baigia pasiekti rinkos brandą ir į kurias buvo investuojama pagal ankstesnes ES lygmens iniciatyvas, pvz., 5G, daiktų internetą ir debesijos kompiuterija paremtas paslaugas.

Skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indeksas (DESI) yra sukurtas kaip orientacinė priemonė skaitmeninės transformacijos pažangai Europos Sąjungoje matuoti. DESI priemonė grindžiama įvairiais rodikliais, išvedamais atlikus griežtą statistinę analizę. Duomenys taip pat bus renkami iš kitų šaltinių, įskaitant specialius tyrimus.

Apibrėžiami su pagrindinėmis programos sritimis (itin našiu skaičiavimu, dirbtiniu intelektu, kibernetiniu saugumu, aukšto lygio skaitmeniniais įgūdžiais, diegimu, geriausiu skaitmeninio pajėgumo išnaudojimu ir sąveikumu) susiję produkto ir poveikio rodikliai.

Grįžtamoji kasmetinės stebėsenos informacija leis pritaikyti programos valdymą ir struktūrą priklausomai nuo gautų rezultatų. Galima naudotis esamais oficialių ES statistinių duomenų, gaunamų iš metinių IRT tyrimų, rodikliais ir darbo jėgos tyrimo rodikliais. Galima atlikti specialius tyrimus. Surinktus DESI duomenis papildys įgyvendinant pačią programą sukaupta informacija.

Pagal 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo[44] 22 ir 23 punktus, kuriuose trys institucijos patvirtino, kad galiojančių teisės aktų ir politikos vertinimai turėtų būti pagrindas atlikti tolesnių veiksmų galimybių poveikio vertinimus, Komisija atliks tarpinį ir galutinį vertinimą ramsčių ir programos lygmenimis. Atliekant šiuos vertinimus bus nustatytas Programos poveikis vietoje – bus remiamasi Programos rodikliais, tikslais ir išsamia galimo Programos aktualumo, veiksmingumo, efektyvumo, jos teikiamos ES pridėtinės vertės pakankamumo ir jos suderinamumo su kitomis ES politikos priemonėmis analize. Vertinimai apims patirtį, įgytą nustatant problemas ar galimybes toliau tobulinti veiksmus arba gerinti jų rezultatus ir padėti kuo labiau padidinti jų panaudojimą ir (arba) poveikį. Vertinimų išvados ir

[44] 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros; OL L 123, 2016 5 12, p. 1–14.

pastabos bus perduotos Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir Europos Audito Rūmams.

2018/0227 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl 2021–2027 m. Skaitmeninės Europos programos sudarymo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 172 straipsnį ir 173 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavę nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę[45],

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę[46],

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

(1) šiame reglamente nustatomas Skaitmeninės Europos programos 2021–2027 m. laikotarpio finansinis paketas, kuris yra svarbiausias orientacinis dydis, kaip apibrėžta [nuoroda atitinkamai atnaujintina pagal naująjį tarpinstitucinį susitarimą: 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo[47] 17 punktą], Europos Parlamentui ir Tarybai metinės biudžeto sudarymo procedūros metu;

(2) Programai taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/... [naujasis Finansinis reglamentas] (toliau – Finansinis reglamentas). Jame nustatytos Sąjungos biudžeto vykdymo taisyklės, tarp jų – taisyklės, susijusios su dotacijomis, apdovanojimais, viešaisiais pirkimais, netiesioginiu vykdymu, finansine parama, finansinėmis priemonėmis ir biudžeto garantijomis;

(3) pagal Finansinį reglamentą, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013[48], Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2988/95[49], Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96[50] ir Reglamentą (ES) 2017/1939[51] Sąjungos finansiniai interesai turi būti ginami proporcingomis priemonėmis, įskaitant

45 OL C , , p. , dar nepatvirtinta.

46 OL C , , p. , dar nepatvirtinta.

47 *Atnaujintina nuoroda:* OL C 373, 2013 12 20, p. 1. *Susitarimą galima rasti čia:* https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.LIT&toc=OJ:C:2013:373:TOC

48 OL L 248, 2013 9 18, p. 1–22. Reglamentą galima rasti čia: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R0883&rid=1

49 OL L 312, 1995 12 23, p. 1–4. Reglamentą galima rasti čia: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:31995R2988&rid=1

50 OL L 292, 1996 11 15, p. 2–5. Reglamentą galima rasti čia: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:31996R2185&rid=1

51 OL L 283, 2017 10 31, p. 1–71. Reglamentą galima rasti čia: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:32017R1939&rid=1

sukčiavimą apimančių pažeidimų prevenciją, nustatymą, ištaisymą ir tyrimą, prarastų, nepagrįstai išmokėtų ar neteisingai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir, jei reikia, administracinių sankcijų skyrimą. Visų pirma, laikydamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ir Reglamente (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 nustatytų nuostatų ir procedūrų, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta sukčiavimo, korupcijos arba bet kurios kitos neteisėtos veiklos atvejų, darančių poveikį Sąjungos finansiniams interesams. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra gali tirti sukčiavimo ir kitos neteisėtos veiklos atvejus, darančius poveikį Sąjungos finansiniams interesams, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371[52], ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą. Pagal Finansinį reglamentą bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiaudamas siekti apsaugoti Sąjungos finansinius interesus, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Europos prokuratūrai ir Europos Audito Rūmams ir užtikrinti, kad visos Sąjungos lėšų naudojimo procese dalyvaujančios trečiosios šalys suteiktų lygiavertes teises;

(4) pagal [*nuoroda bus atitinkamai atnaujinta pagal naują sprendimą dėl užjūrio šalių ir teritorijų*: Tarybos sprendimo .../.../ES 88 straipsnį[53]] užjūrio šalyse bei teritorijose (toliau – UŠT) įsisteigę asmenys ir subjektai turėtų atitikti reikalavimus gauti finansavimą, atsižvelgiant į Programos taisykles ir tikslus bei galimas priemones, taikomas valstybei narei, su kuria atitinkama užjūrio šalis ar teritorija yra susijusi;

(5) pagal 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros[54] 22 ir 23 dalis Programą reikia įvertinti remiantis informacija, surinkta laikantis konkrečių stebėsenos reikalavimų, kartu vengiant perteklinio reguliavimo ir administracinės naštos, ypač valstybėms narėms. Šie reikalavimai atitinkamais atvejais gali apimti kiekybinius rodiklius, kaip pagrindą Programos poveikiui vietoje įvertinti;

(6) 2017 m. rugsėjo mėn. Talino aukščiausiojo lygio susitikime skaitmeniniais klausimais[55] ir 2017 m. spalio 19 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose[56] nurodyta, jog Europai būtina investuoti į ekonomikos skaitmeninimą ir panaikinti gebėjimų trūkumą, kad būtų galima išlaikyti ir stiprinti Europos konkurencingumą, gyvenimo kokybę ir socialinę struktūrą. Europos Vadovų Taryba padarė išvadą, kad skaitmeninė transformacija teikia didžiulių galimybių inovacijoms, ekonomikos augimui ir darbo vietoms kurti, ji prisidės prie mūsų konkurencingumo pasaulyje ir padidins kūrybinę bei kultūrų įvairovę. Norint pasinaudoti šiomis galimybėmis reikia visiems kartu reaguoti į tam tikrus iššūkius, kurie kyla dėl skaitmeninės transformacijos, ir peržiūrėti politiką, kuriai skaitmeninė transformacija daro poveikį;

(7) Europos Vadovų Taryba visų pirma padarė išvadą, kad Sąjunga turėtų skubiai reaguoti į besiformuojančias tendencijas: tai, be kita ko, apima klausimus, susijusius su dirbtiniu intelektu ir paskirstytojo registro technologija (pvz., blokų grandinė), kartu užtikrinant aukštą duomenų apsaugos lygį, skaitmenines teises ir etikos standartus. Europos Vadovų Taryba paprašė Komisijos ne vėliau kaip 2018 m. pradžioje pateikti

---

52 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

53 Tarybos sprendimas .../.../ES.

54 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros; OL L 123, 2016 5 12, p. 1–14.

55 https://www.eu2017.ee/news/insights/conclusions-after-tallinn-digital-summit

56 https://www.consilium.europa.eu/media/21620/19-euco-final-conclusions-en.pdf

Europos požiūrį į dirbtinį intelektą ir paragino Komisiją pateikti reikiamas iniciatyvas bendrosioms sąlygoms stiprinti, kad ES galėtų tirti naujas rinkas taikydama rizika grindžiamas radikalias inovacijas ir dar kartą patvirtinti pirmaujantį savo pramonės vaidmenį;

(8) Komisijos komunikate „Europos Sąjungai, veiksmingai siekiančiai savo prioritetų po 2020 m., skirta nauja, moderni daugiametė finansinė programa“[57] tarp įvairių būsimos finansinės programos galimybių išdėstoma Europos skaitmeninės transformacijos programa, kad būtų pasiekta „tvirta pažanga siekiant pažangaus augimo tokiose srityse kaip aukštos kokybės duomenų infrastruktūra, sujungiamumas ir kibernetinis saugumas“. Taip būtų siekiama užtikrinti Europos lyderystę superkompiuterių, naujos kartos interneto, dirbtinio intelekto, robotikos ir didžiųjų duomenų srityse. Dėl to sustiprėtų Europos pramonės ir įmonių konkurencinė padėtis skaitmeninėje ekonomikoje, tai taip pat labai padėtų sumažinti gebėjimų trūkumą visoje Sąjungoje;

(9) komunikate „Europos bendros duomenų erdvės kūrimas“[58] aptariama nauja priemonė, kurios reikia imtis kaip esminio žingsnio siekiant Europos Sąjungoje sukurti bendrą duomenų erdvę – kliūčių neturinčią skaitmeninę plotmę, kuri bus tokio masto, kad joje įmanoma kurti naujus duomenimis grindžiamus produktus ir paslaugas;

(10) bendras Programos tikslas turėtų būti toks: remti skaitmeninę pramonės transformaciją ir skatinti geriau išnaudoti pramoninį inovacijų, mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros politikos priemonių potencialą visos Sąjungos verslo subjektų ir piliečių naudai. Programa turėtų būti struktūrizuota pagal penkis konkrečius tikslus, atspindinčius pagrindines politikos sritis, t. y.: itin našų skaičiavimą, kibernetinį saugumą, dirbtinį intelektą, aukšto lygio skaitmeninius įgūdžius ir diegimą, geriausią skaitmeninio pajėgumo išnaudojimą ir sąveikumą. Visose šiose srityse Programos priemonėmis taip pat turėtų būti siekiama geriau suderinti Sąjungos, valstybių narių ir regionines politikos priemones ir sutelkti privačius ir pramonės išteklius, kad būtų galima didinti investicijas ir plėtoti tvirtesnę sąveiką;

itin svarbus vaidmuo įgyvendinant Programą turėtų būti skirtas skaitmeninių inovacijų centrams, kurie turėtų skatinti pramonę, viešojo sektoriaus organizacijas ir akademinę bendruomenę plačiai įsisavinti pažangias skaitmenines technologijas. Skaitmeninių inovacijų centrų tinklas turėtų užtikrinti plačiausią geografinę aprėptį visoje Europoje[59]. Pirmieji skaitmeninių inovacijų centrai bus pasirinkti remiantis valstybių narių pasiūlymais, o tada tinklas bus plečiamas rengiant atvirus konkursus. Skaitmeninių inovacijų centrai veiks kaip naujausių skaitmeninių pajėgumų, įskaitant susijusius su itin našiu skaičiavimu, dirbtiniu intelektu, kibernetiniu saugumu, taip pat kitų esamų novatoriškų technologijų, pvz., bazinių didelio poveikio technologijų, prieigos punktai, taip pat prieinami gamybos laboratorijose ar miestų laboratorijose. Jie veiks kaip viena bendra prieiga prie išbandytų ir patvirtintų technologijų ir juose bus skatinamos atviros inovacijos. Jie taip pat teiks paramą aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių srityje. Skaitmeninių inovacijų centrų tinklas taip pat turėtų prisidėti prie atokiausių regionų dalyvavimo bendrojoje skaitmeninėje rinkoje;

(12) Programa turėtų būti įgyvendinama vykdant projektus, kuriais sustiprinami esminiai skaitmeniniai pajėgumai ir plečiamas jų visuotinis naudojimas. Tai turėtų apimti bendras investicijas su valstybėmis narėmis, o prireikus – ir su privačiuoju sektoriumi.

---

57 COM(2018) 98 *final*.

58 COM(2018) 125 *final.*

59 Kaip nurodyta Komunikate dėl Europos pramonės skaitmeninimo (COM(2016) 180 *final*).

Tam visų pirma reikėtų pasiekti kritinę viešųjų pirkimų masę, kad būtų galima gauti ekonomiškai geresnius pasiūlymus ir užtikrinti, kad Europos tiekėjai liktų technologinės pažangos priešakyje;

(13) Programos politikos tikslai taip pat bus įgyvendinami finansinėmis priemonėmis ir biudžeto garantija pagal fondo „InvestEU“ politikos liniją (-as) [...];

(14) Programoje numatytais veiksmais turėtų būti proporcingai šalinamas rinkos nepakankamumas arba neoptimalių investicijų atvejai, nedubliuojant ir neišstumiant privataus finansavimo ir teikiant aiškią Europos pridėtinę vertę.

(15) siekiant per visą Programos įgyvendinimo laikotarpį užtikrinti kuo didesnį lankstumą ir išplėtoti jos komponentų sąveiką, kiekvieną konkretų tikslą galima įgyvendinti visomis priemonėmis, prieinamomis pagal Finansinį reglamentą. Naudotini įgyvendinimo mechanizmai yra tiesioginis valdymas ir netiesioginis valdymas, kai Sąjungos finansavimas turėtų būti derinamas su kitais finansavimo šaltiniais arba kai vykdymui reikia įsteigti bendrai valdomas struktūras;

(16) **itin našus skaičiavimas** ir atitinkami duomenų apdorojimo pajėgumai Sąjungoje turėtų sudaryti sąlygas užtikrinti platesnį itin našaus skaičiavimo panaudojimą pramonėje ir apskritai viešojo intereso srityse, kad būtų galima pasinaudoti unikaliomis galimybėmis, kurias superkompiuteriai teikia visuomenei sveikatos priežiūros, aplinkos ir saugumo srityse ir pramonės, ypač mažųjų ir vidutinių įmonių, konkurencingumo užtikrinimo srityje;

(17) paramą Sąjungos intervencinėms priemonėms šioje srityje išreiškė Taryba[60] ir Europos Parlamentas[61]. Be to, 2017 m. devynios valstybės narės pasirašė „EuroHPC“ deklaraciją[62] – tarpvyriausybinį susitarimą, kuriuo jos įsipareigoja bendradarbiaudamos su Komisija sukurti ir pradėti naudoti moderniausius našiosios kompiuterijos ir duomenų infrastruktūros objektus Europoje, kurie visoje Sąjungoje būtų prieinami mokslininkų bendruomenėms, viešiesiems ir privatiesiems partneriams;

(18) itin našaus skaičiavimo srityje konkretus tikslas įsteigti bendrąją įmonę laikomas tinkamiausiu įgyvendinimo mechanizmu, visų pirma siekiant koordinuoti nacionalines ir Sąjungos strategijas ir investicijas į itin našaus skaičiavimo infrastruktūrą ir mokslinius tyrimus bei technologinę plėtrą, sutelkti viešuosius ir privačiuosius išteklius ir apsaugoti ekonominius ir strateginius Sąjungos interesus[63]. Be to, itin našaus skaičiavimo kompetencijos centrai valstybėse narėse teiks itin našaus skaičiavimo paslaugas pramonei, akademinei bendruomenei ir viešojo administravimo institucijoms;

(19) su **dirbtiniu intelektu** susijusių pajėgumų kūrimas yra itin svarbus pramonės ir viešojo sektoriaus skaitmeninės transformacijos veiksnys. Vis autonomiškesni robotai naudojami gamyklose, giluminiams jūros darbams, namuose, miestuose ir ligoninėse. Komercinės dirbtinio intelekto platformos jau nebe bandomos, o realiai taikomos sveikatos priežiūros ir aplinkos srityse; visi didieji automobilių gamintojai kuria autonominius automobilius, o mašinų mokymosi metodai įeina į visas pagrindines interneto platformas ir didžiųjų duomenų taikomąsias programas;

60

61

62

63 Poveikio vertinimas, pridedamas prie dokumento „Pasiūlymas dėl Tarybos reglamento dėl Europos našiosios kompiuterijos bendrosios įmonės steigimo“ (https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/proposal-council-regulation-establishing-eurohpc-joint-undertaking-impact-assessment).

(20) didelio masto duomenų rinkinių ir bandymų bei eksperimentavimo objektų prieinamumas turi didžiulę reikšmę dirbtinio intelekto vystymuisi;

(21) 2017 m. birželio 1 d. rezoliucijoje dėl Europos pramonės skaitmeninimo[64] Europos Parlamentas pabrėžė, kaip svarbu taikyti bendrą Europos požiūrį į **kibernetinį saugumą**, pripažindamas būtinybę ugdyti sąmoningumą, ir nurodė, kad už kibernetinį atsparumą itin didelė atsakomybė tenka verslo lyderiams ir nacionalinės bei Europos pramonės saugumo politikos formuotojams;

(22) kibernetinis saugumas yra iššūkis visai Sąjungai, kurio daugiau negalima stengtis įveikti vien suskaidytomis nacionalinėmis iniciatyvomis. Europos kibernetinio saugumo pajėgumai turėtų būti sustiprinti siekiant aprūpinti Europą reikiamais pajėgumais, kad ji galėtų apsaugoti savo piliečius ir verslo subjektus nuo kibernetinių grėsmių. Be to, vartotojai turėtų būti apsaugoti, kai jie naudoja susietuosius produktus, į kuriuos galima įsilaužti ir pakenkti jų saugai. Tai turėtų būti pasiekta kartu su valstybėmis narėmis ir privačiuoju sektoriumi plėtojant projektus, kuriais sustiprinami Europos kibernetinio saugumo pajėgumai, ir užtikrinant šių projektų koordinavimą, taip pat užtikrinant platų naujausių kibernetinio saugumo sprendimų panaudojimą visoje ekonomikoje ir telkiant šios srities gebėjimus, kad būtų užtikrinta kritinė masė ir kompetencija;

(23) 2017 m. rugsėjo mėn. Komisija pateikė iniciatyvų rinkinį[65], kuriame išdėstyta visapusiškas Sąjungos požiūris į kibernetinį saugumą, juo siekiama sustiprinti Europos pajėgumus susidoroti su kibernetiniais išpuoliais ir grėsmėmis ir sustiprinti šios srities technologinius ir pramonės pajėgumus;

(24) pasitikėjimas yra būtina sąlyga, kad bendroji skaitmeninė rinka veiktų. Kibernetinio saugumo technologijos, pvz., skaitmeninės tapatybės, kriptografija arba įsibrovimo nustatymas, taip pat jų taikymas tokiose srityse kaip finansai, pramonė 4.0, energetika, transportas, sveikatos priežiūra arba e. valdžia, yra būtini siekiant išsaugoti piliečių, viešojo administravimo institucijų ir įmonių internetinės veiklos ir sandorių saugumą ir pasitikėjimą jais;

(25) Europos Vadovų Taryba 2017 m. spalio 19 d. išvadose pabrėžė, kad siekiant sėkmingai kurti skaitmeninę Europą, Sąjungai visų pirma reikalingos darbo rinkos, mokymo ir švietimo sistemos, kurios būtų tinkamos skaitmeniniam amžiui, ir investicijos į **skaitmeninius įgūdžius**, kad visi europiečiai įgytų daugiau galių ir priemonių;

(26) Europos Vadovų Taryba 2017 m. gruodžio 14 d. išvadose paragino valstybes nares, Tarybą ir Komisiją įgyvendinti 2017 m. lapkričio mėn. Geteborgo aukščiausiojo lygio susitikimo socialiniais klausimais darbotvarkę, įskaitant Europos socialinių teisių ramstį, švietimo ir mokymo klausimus, taip pat įgyvendinti naują Europos įgūdžių darbotvarkę. Europos Vadovų Taryba, be kita ko, paprašė Komisijos, Tarybos ir valstybių narių išnagrinėti galimas priemones, kuriomis siekiama spręsti su skaitmeninimu, kibernetiniu saugumu, gebėjimu naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir dirbtiniu intelektu susijusių įgūdžių problemas ir patenkinti įtraukaus, mokymusi visą gyvenimą ir inovacijomis grindžiamo požiūrio į švietimą ir mokymą poreikį. Atsakydama Komisija 2018 m. sausio 17 d. pateikė pirmąjį priemonių rinkinį, kuriame

64 Dokumentas Nr. A8-0183/2017, pateikiamas adresu: http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=LT&reference=P8-TA-2017-0240.

65 https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/cybersecurity

aptariami svarbiausi gebėjimai, skaitmeniniai įgūdžiai[66], bendros vertybės ir įtraukus švietimas. 2018 m. gegužės mėn. buvo pateiktas antrasis priemonių rinkinys, kuriuo suteiktas postūmis pastangoms iki 2025 m. sukurti Europos švietimo erdvę – šiame priemonių rinkinyje taip pat pabrėžiama skaitmeninių įgūdžių svarba;

(27) 2017 m. birželio 1 d. rezoliucijoje dėl Europos pramonės skaitmeninimo[67] Europos Parlamentas nurodė, kad švietimas, mokymas ir mokymasis visą gyvenimą yra socialinės sanglaudos skaitmeninėje visuomenėje pagrindas;

(28) pagal Programą remiamos pažangios skaitmeninės technologijos, pvz., itin našaus skaičiavimo, kibernetinio saugumo ir dirbtinio intelekto technologijos, šiuo metu yra pakankamai brandžios, kad iš mokslinių tyrimų srities būtų Sąjungos lygmeniu perkeltos į diegimo, įgyvendinimo ir plėtros etapą. Sąjungos atsakas reikalingas ne tik šių technologijų diegimui, bet ir įgūdžių aspektams. Aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių ugdymo galimybės turi būti padidintos, turi būti išplėstas naudojimosi jomis mastas ir jos turi tapti prieinamos visoje ES. Jeigu to nebus padaryta, sklandus pažangių skaitmeninių technologijų diegimas gali tapti sudėtingesnis ir gali pablogėti bendras Sąjungos ekonomikos konkurencingumas. pagal Programą remiami veiksmai papildo veiksmus, remiamus pagal ESF, ERPF ir „Europos horizonto“ programas;

(29) **viešojo administravimo institucijų ir paslaugų modernizavimas skaitmeninėmis priemonėmis** yra itin svarbus siekiant sumažinti administracinę naštą pramonei ir apskritai piliečiams – pagreitinti jų sąveiką su valdžios institucijomis, padaryti ją patogesnę ir pigesnę, taip pat padidinti piliečiams ir verslo subjektams teikiamų paslaugų efektyvumą ir kokybę. Kadangi tam tikros viešojo intereso paslaugos jau dabar turi Sąjungos dimensiją, teikiant paramą joms įgyvendinti ir diegti Sąjungos lygmeniu turėtų būti užtikrinta, kad piliečiai ir verslo subjektai turėtų galimybę gauti aukštos kokybės skaitmenines paslaugas visoje Europoje;

(30) viešojo intereso sričių, pvz., sveikatos priežiūros[68], judumo, teisingumo, žemės ir aplinkos stebėsenos, švietimo ir kultūros, skaitmeninei transformacijai reikalinga, kad būtų toliau kuriami ir plečiami skaitmeninių paslaugų infrastruktūros objektai, dėl kurių įmanoma tarpvalstybiniu mastu saugiai keistis duomenimis ir skatinti vystymąsi nacionaliniu mastu. Juos koordinuojant pagal šį reglamentą galimybės išnaudoti sąveiką tampa geriausiai pasiekiamos;

(31) ES Taryba savo 2017 m. spalio 6 d. Talino deklaracijoje padarė išvadą, kad skaitmeninė pažanga iš esmės keičia mūsų visuomenę ir ekonomiką, verčia abejoti daugelyje įvairių sričių anksčiau parengtų politikos priemonių veiksmingumu, taip pat meta iššūkį viešojo administravimo vaidmeniui ir funkcijoms apskritai. Mūsų pareiga yra numatyti ir valdyti šiuos iššūkius, kad patenkintume piliečių ir verslo subjektų poreikius ir lūkesčius;

(32) Europos viešojo administravimo institucijų modernizavimas yra vienas iš pagrindinių sėkmingo bendrosios skaitmeninės rinkos strategijos įgyvendinimo prioritetų. Atlikus strategijos laikotarpio vidurio vertinimą paaiškėjo poreikis stiprinti viešojo administravimo institucijų transformaciją ir užtikrinti, kad piliečiai galėtų lengvai, patikimai ir sklandžiai naudotis viešosiomis paslaugomis;

---

66 Šio priemonių rinkinio Skaitmeninio švietimo veiksmų plane (COM(2018) 22 *final*) išdėstomos tam tikros priemonės, kuriomis siekiama padėti valstybėms narėms formaliojo švietimo sistemoje ugdyti skaitmeninius įgūdžius ir gebėjimus.

67 Dokumentas Nr. A8-0183/2017, pateikiamas adresu: http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=LT&reference=P8-TA-2017-0240.

68 http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=51628

(33) Komisijos 2017 m. paskelbtos metinės augimo apžvalgos[69] duomenimis, Europos viešojo administravimo institucijų kokybė tiesiogiai veikia ekonomines sąlygas, todėl turi lemiamos reikšmės skatinant produktyvumą, konkurencingumą, ekonominį bendradarbiavimą, ekonomikos augimą ir užimtumą. Norint paremti ekonomikos augimą ir užtikrinti aukštos kokybės paslaugas įmonėms ir piliečiams, visų pirma būtinas veiksmingas ir skaidrus viešasis administravimas ir efektyvios teismų sistemos;

(34) Europos viešųjų paslaugų **sąveikumas** susijęs su visais administracijos lygmenimis: Sąjungos, nacionaliniu, regioniniu ir vietos. Sąveikumas padeda ne tik šalinti bendrosios rinkos veikimo kliūtis, bet ir sėkmingai įgyvendinti politikos priemones ir suteikia dideles galimybes išvengti tarpvalstybinių elektroninių kliūčių, o Sąjungos lygmeniu toliau skatina kurti naujas arba konsoliduoti besivystančias bendras viešąsias paslaugas. Siekiant panaikinti Europos paslaugų susiskaidymą, remti pagrindines laisves ir veiklos lygmens tarpusavio pripažinimą Europos Sąjungoje, veiksmingiausiu ir į galutinių naudotojų poreikius labiausiai orientuotu būdu turėtų būti skatinamas holistinis tarpsektorinis ir tarpvalstybinis požiūris į sąveikumą. Tai netiesiogiai reiškia, kad sąveikumą reikia suvokti plačiąja prasme – jis apima ne tik techninę ir teisinę plotmę, bet ir atitinkamos srities politikos elementus. Atitinkamai veiklos sritis apimtų ne tik įprastą sprendimų gyvavimo ciklą, bet ir visus intervencinių priemonių elementus, kuriais būtų remiamos reikiamos bazinės tvaraus sąveikumo plačiąja prasme sąlygos;

(35) konkretiems veiksmams, numatytiems sąveikumo sistemai ir parengtų sprendimų sąveikumui įgyvendinti, skirtas 194 mln. EUR. biudžetas;

2017 m. birželio 1 d. Europos Parlamento rezoliucijoje dėl **Europos pramonės skaitmeninimo**[70] pabrėžiama, kaip svarbu skirti pakankamą viešąjį ir privatųjį finansavimą Europos pramonei skaitmeninti;

(37) 2016 m. balandžio mėn. Komisija priėmė Europos pramonės skaitmeninimo iniciatyvą, kuria siekia užtikrinti, kad „kiekviena pramonės šaka Europoje, kad ir kokio sektoriaus, kad ir kur esanti, kad ir kokio dydžio, gautų didžiausią skaitmeninių inovacijų naudą“[71];

(38) Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas teigiamai įvertino Komunikatą dėl Europos pramonės skaitmeninimo ir mano, kad jis kartu su kitais lydimaisiais dokumentais yra „pirmas žingsnis plataus masto Europos darbo programoje, kurią reikės įgyvendinti glaudžiai tarpusavyje bendradarbiaujant viešojo ir privačiojo sektoriaus subjektams“[72];

norint pasiekti užsibrėžtus tikslus, reikia pasitelkti papildomų technologijų galimybes tinklų sudarymo ir kompiuterijos srityje, kaip teigiama Komunikate dėl Europos pramonės skaitmeninimo,[73] kuriame pripažįstama, kad „pasaulinio lygio tinklų ir debesijos infrastruktūros“ prieinamumas yra esminis pramonės skaitmeninimo elementas;

(40) nuo 2018 m. gegužės mėn. taikytinu Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu numatytas bendras valstybių narių teisės sistemose tiesiogiai taikytinų taisyklių

69 COM(2016) 725 *final*.

70

71

72

73 COM(2016) 180 *final*: „Europos pramonės skaitmeninimas. Naudojimasis visais bendrosios skaitmeninės rinkos privalumais“.

rinkinys, kuriuo bus užtikrintas laisvas asmens duomenų judėjimas tarp ES valstybių narių ir bus sustiprintas asmenų pasitikėjimas ir saugumas, o tai yra du būtini tikros bendrosios skaitmeninės rinkos elementai. Visais atvejais, kai pagal Programą atliekami veiksmai apima asmens duomenų tvarkymą, pavyzdžiui, dirbtinio intelekto ir blokų grandinės technologijos srityje, jais turėtų būti padedama taikyti Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą;

(41) Programa turėtų būti įgyvendinama visapusiškai laikantis tarptautinės ir ES intelektinės nuosavybės apsaugos ir vykdymo užtikrinimo sistemos. Veiksminga intelektinės nuosavybės apsauga atlieka itin svarbų vaidmenį inovacijų srityje ir todėl yra reikalinga, kad būtų galima veiksmingai įgyvendinti Programą;

(42) Programą įgyvendinančios įstaigos turėtų laikytis Sąjungos institucijoms taikomų nuostatų ir nacionalinės teisės aktų dėl informacijos, visų pirma neskelbtinos neįslaptintos ir ES įslaptintos informacijos, tvarkymo;

(43) atsižvelgiant į kovos su klimato kaita svarbą, remiantis Sąjungos įsipareigojimais įgyvendinti Paryžiaus susitarimą ir Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus, Programa padės integruoti klimato politikos veiksmus ir pasiekti bendrą tikslą – 25 proc. ES biudžeto išlaidų skirti klimato srities tikslams siekti[74]. Atitinkami veiksmai bus įvardyti rengiant ir įgyvendinant Programą, o atliekant atitinkamus vertinimus ir vykdant peržiūros procesus tie veiksmai bus iš naujo įvertinti;

(44) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai priimti darbo programas, kad pagal Sąjungos ir valstybių narių prioritetus būtų pasiekti Programos tikslai, o kartu būtų užtikrintas Sąjungos ir valstybių narių bendrų veiksmų nuoseklumas, skaidrumas ir tęstinumas. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamasi laikantis Reglamento (ES) Nr. 182/2011[75], kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai, 4 straipsnyje nurodytos patariamosios procedūros;

(45) darbo programos iš esmės turėtų būti priimamos kaip daugiametės darbo programos, paprastai kas dvejus metus, arba, jeigu tai pateisinama pagal Programos įgyvendinimo poreikius, kaip metinės darbo programos. Įgyvendinant šį reglamentą, finansavimo būdai ir įgyvendinimo metodai turėtų būti pasirenkami pagal tai, ar jais galima pasiekti konkrečius veiksmų tikslus ir duoti rezultatų, atsižvelgiant visų pirma į kontrolės sąnaudas, administracinę naštą ir tikėtiną nuostatų nesilaikymo riziką. Be kita ko, turėtų būti apsvarstyta galimybė naudoti fiksuotąsias sumas, fiksuotąsias normas ir vieneto įkainius, taip pat su išlaidomis nesusijusį finansavimą, kaip nurodyta Finansinio reglamento 125 straipsnio 1 dalyje;

(46) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl II priedo pakeitimų, kuriais turėtų būti persvarstyti ir (arba) papildyti rodikliai. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais

[74] COM(2018) 321 *final*, p. 1.

[75] 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

(47) šiuo reglamentu laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje pripažintų teisių ir principų, ypač nurodytų [8], [11], [16], [21], [35], [38] ir [47] straipsniuose dėl asmens duomenų apsaugos, saviraiškos ir informacijos laisvės, laisvės užsiimti verslu, draudimo diskriminuoti, sveikatos priežiūros, vartotojų apsaugos ir teisės į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą. Šį reglamentą valstybės narės turi taikyti nepažeisdamos minėtų teisių ir principų;

(48) trečiosios valstybės, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, gali dalyvauti Sąjungos programose pagal EEE susitarimu nustatytą bendradarbiavimo sistemą – susitarime numatyta, kad programos įgyvendinamos pagal šį susitarimą priėmus sprendimą. Šiame reglamente turėtų būti įtvirtinta speciali nuostata, kuria būtų suteiktos reikiamos teisės ir prieigos galimybės atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF) ir Europos Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai naudotis savo kompetencija;

(49) šiam reglamentui taikomos pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 322 straipsnį Europos Parlamento ir Tarybos priimtos horizontaliosios finansinės taisyklės. Šios taisyklės išdėstytos Finansiniame reglamente ir visų pirma nustato biudžeto sudarymo ir vykdymo tvarką, naudojant dotacijas, viešuosius pirkimus, apdovanojimus, netiesioginį vykdymą, taip pat reglamentuoja finansų pareigūnų atsakomybės patikras. Pagal SESV 322 straipsnį priimtos taisyklės taip pat yra susijusios su Sąjungos biudžeto apsauga esant visuotiniams teisinės valstybės principo taikymo valstybėse narėse trūkumams, nes teisinės valstybės principo laikymasis yra esminė patikimo finansų valdymo ir veiksmingo ES finansavimo prielaida,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatoma Skaitmeninės Europos programa (toliau – Programa).

Jame nustatomi Programos tikslai, 2021–2027 m. biudžetas, Europos Sąjungos finansavimo formos ir tokio finansavimo teikimo taisyklės.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

(a) derinimo operacija – ES biudžeto lėšomis remiami veiksmai, įskaitant atliekamus derinimo priemonėmis pagal Finansinio reglamento 2 straipsnio 6 punktą, kuriais ES biudžeto negrąžintinos paramos formos ir (arba) finansinės priemonės derinamos su plėtros ar kitų viešųjų finansų įstaigų, taip pat komercinių finansų įstaigų ir investuotojų teikiamos grąžintinos paramos formomis;

(b) teisės subjektas – fizinis asmuo arba juridinis asmuo, įsteigtas ir tokiu pripažįstamas pagal nacionalinę teisę, Sąjungos teisę arba tarptautinę teisę, turintis juridinio asmens statusą ir galintis veikdamas savo vardu naudotis teisėmis ir turėti pareigų, arba juridinio asmens statuso neturintis subjektas pagal Finansinio reglamento 197 straipsnio 2 dalies c punktą;

(c) trečioji valstybė – valstybė, kuri nėra Sąjungos narė;

(d) asocijuotoji valstybė – trečioji valstybė, kuri yra susitarimo su Sąjunga, leidžiančio jai dalyvauti Programoje pagal [10] straipsnį, šalis; tarptautinė Europos intereso organizacija – tarptautinė organizacija, kurios narių dauguma yra valstybės narės arba kurios būstinė yra valstybėje narėje;

(e) skaitmeninių inovacijų centras – teisės subjektas, paskirtas arba atviro konkurso tvarka atrinktas vykdyti Programos užduotis, visų pirma teikti technines žinias ir eksperimentavimo priemones, kaip antai įrangą ir programines priemones, kad galėtų vykti skaitmeninė pramonės transformacija;

(f) aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai – įgūdžiai ir kompetencija, kurių reikia norint kurti, plėtoti, valdyti, diegti ir techniškai prižiūrėti šiuo reglamentu remiamas technologijas.

3 straipsnis

Programos tikslai

1. Bendrasis Programos tikslas: remti Europos ekonomikos ir visuomenės skaitmeninę transformaciją ir užtikrinti, kad ji duotų naudos Europos piliečiams ir įmonėms. Įgyvendinant Programą bus:

   (a) sustiprintas Europos pajėgumas pagrindinėse skaitmeninių technologijų srityse, pasiekiamas dėl didelio masto diegimo,

   (b) užtikrinama, kad šios technologijos plistų ir būtų įsisavinamos viešojo intereso srityse ir privačiajame sektoriuje.

2. Penki konkretūs Programos tikslai:

   (a) 1 konkretus tikslas „Itin našus skaičiavimas“;

   (b) 2 konkretus tikslas „Dirbtinis intelektas“;

   (c) 3 konkretus tikslas „Kibernetinis saugumas ir pasitikėjimas“;

   (d) 4 konkretus tikslas „Aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai“;

   (e) 5 konkretus tikslas „Diegimas, geriausias skaitmeninio pajėgumo išnaudojimas ir sąveikumas“.

4 straipsnis

Itin našus skaičiavimas

Sąjungos finansine intervencija pagal 1 konkretų tikslą „Itin našus skaičiavimas“ siekiama šių veiklos tikslų:

(a) diegti, Sąjungos lygmeniu koordinuoti ir eksploatuoti integruotą pasaulinio lygio eksalygmens[76] superkompiuterių ir duomenų infrastruktūrą Sąjungoje, kuri turi būti nekomerciniais pagrindais prieinama viešiesiems ir privatiesiems naudotojams ir kuria turi būti galima naudotis viešai finansuojamų mokslinių tyrimų reikmėms;

(b) diegti iš mokslinių tyrimų ir inovacijų gaunamas parengtas naudoti ir (arba) veikiančias technologijas ir taip sukurti integruotą Sąjungos itin našaus skaičiavimo ekosistemą, kuri apimtų visus mokslinės ir pramoninės vertės grandinės segmentus, įskaitant aparatinę įrangą, programinę įrangą, taikomąsias programas, paslaugas, tarpusavio jungtis ir skaitmeninius įgūdžius;

(c) įdiegti ir eksploatuoti eksalygmenį pranokstančią[77] infrastruktūrą, įskaitant integravimą su kvantinės kompiuterijos technologijomis, ir kurti naujas kompiuterijos mokslo tyrimų infrastruktūras.

[76] Milijardai milijardų slankiojo kablelio operacijų per sekundę.

[77] Tūkstantį kartų greitesnė nei eksalygmens.

5 straipsnis

Dirbtinis intelektas

Sąjungos finansine intervencija pagal 2 konkretų tikslą „Dirbtinis intelektas“ siekiama šių veiklos tikslų:

(a) sukurti ir padidinti pagrindinius dirbtinio intelekto pajėgumus Sąjungoje, įskaitant duomenų išteklius ir algoritmų saugyklas, laikantis duomenų apsaugos teisės aktų;

(b) prieigą prie tų pajėgumų suteikti visoms įmonėms ir viešojo administravimo institucijoms;

(c) sustiprinti ir sujungti į tinklą valstybėse narėse jau esančias dirbtinio intelekto bandymų ir eksperimentavimo priemones.

6 straipsnis

Kibernetinis saugumas ir pasitikėjimas

Sąjungos finansine intervencija pagal 3 konkretų tikslą „Kibernetinis saugumas ir pasitikėjimas“ siekiama šių veiklos tikslų:

(a) kartu su valstybėmis narėmis remti pažangios kibernetinio saugumo įrangos, priemonių ir duomenų infrastruktūrų viešuosius pirkimus, visapusiškai laikantis duomenų apsaugos teisės aktų;

(b) remti kuo geresnį su kibernetiniu saugumu susijusių Europos žinių, pajėgumo ir įgūdžių panaudojimą;

(c) užtikrinti, kad visose ekonomikos srityse būtų plačiai diegiami naujausi kibernetinio saugumo sprendimai;

(d) stiprinti valstybių narių ir privačiojo sektoriaus pajėgumą, kuris padėtų jiems laikytis 2016 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/1148 dėl priemonių aukštam bendram tinklų ir informacinių sistemų saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti[78].

7 straipsnis

Aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai

Sąjungos finansine intervencija pagal 4 konkretų tikslą „Aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai“ remiamas aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių vystymas pagal Programą remiamose srityse, taip prisidedant prie Europos talentų potencialo didinimo, didinant profesionalumą, ypač susijusį su itin našiu skaičiavimu, didžiųjų duomenų analize, kibernetiniu saugumu, paskirstytojo registro technologijomis, robotika ir dirbtiniu intelektu. Finansine intervencija siekiama šių veiklos tikslų:

(a) remti studentų, IT profesionalų ir visų darbuotojų ilgalaikių mokymų ir kursų rengimą ir teikimą;

[78] OL L 194, 2016 7 19, p. 1–30.

(b) remti verslininkų, mažų įmonių vadovų ir visų darbuotojų trumpalaikių mokymų ir kursų rengimą ir teikimą;

(c) remti studentų, jaunų verslininkų ir absolventų mokymąsi darbo vietoje ir stažuotes.

8 straipsnis

Diegimas, geriausias skaitmeninio pajėgumo išnaudojimas ir sąveikumas

Sąjungos finansine intervencija pagal 5 konkretų tikslą „Diegimas, geriausias skaitmeninio pajėgumo išnaudojimas ir sąveikumas“ siekiama šių veiklos tikslų:

(a) užtikrinti, kad viešasis sektorius ir viešojo intereso sritys, kaip antai sveikatos ir priežiūros, švietimo, teismų, transporto, energetikos, aplinkos, kultūros ir kūrybos sektoriai, galėtų diegti naujausias skaitmenines technologijas, visų pirma itin našaus skaičiavimo, dirbtinio intelekto ir kibernetinio saugumo technologijas, ir turėti prieigą prie jų;

(b) papildant nacionalinio ir regioninio lygmens veiksmus diegti, eksploatuoti ir techniškai prižiūrėti transeuropines sąveikias skaitmeninių paslaugų infrastruktūras (įskaitant susijusias paslaugas);

(c) sudaryti sąlygas Europos viešojo administravimo institucijoms, įmonėms ir piliečiams kurti, naujinti ir naudoti sprendimus ir sistemas, įskaitant pakartotinį sąveikumo sprendimų ir sistemų panaudojimą;

(d) viešojo administravimo institucijoms suteikti prieigą prie skaitmeninių technologijų testavimo ir bandomojo naudojimo, įskaitant tarpvalstybinį jų naudojimą;

(e) remti pažangių skaitmeninių ir susijusių technologijų, įskaitant, visų pirma, itin našų skaičiavimą, dirbtinį intelektą, kibernetinį saugumą ir kuriamas besiformuojančias ateities technologijas, įsisavinimą Sąjungos pramonėje, ypač MVĮ;

(f) remti sąveikių skaitmeninių sprendimų kūrimą, testavimą, įgyvendinimą ir diegimą ES lygmens viešosiose paslaugose, teikiamose naudojant duomenimis grindžiamų pakartotinai naudojamų sprendimų platformą, taip skatinant inovacijas ir kuriant bendras sistemas, kad būtų galima išnaudoti visą viešojo administravimo institucijų teikiamų paslaugų Europos piliečiams ir įmonėms potencialą;

(g) užtikrinti nuolatinį Sąjungos lygmens pajėgumą stebėti ir analizuoti sparčiai kintančias skaitmenines tendencijas ir prie jų prisitaikyti, taip pat dalytis gerąja praktika ir visuotinai ją taikyti;

(h) remti bendradarbiavimą Europos patikimų infrastruktūrų, naudojančių paskirstytųjų registrų paslaugas ir taikomąsias programas, ekosistemai sukurti, įskaitant paramą sąveikumui ir standartizavimui bei tarpvalstybinių ES taikomųjų programų diegimo skatinimą;

(i) kurti ir stiprinti skaitmeninių inovacijų centrų tinklą.

9 straipsnis

Biudžetas

1. Programos įgyvendinimo 2021–2027 m. finansinis paketas yra 9 194 000 000 EUR dabartinėmis kainomis.

2. Nurodyta suma preliminariai paskirstoma taip:

(a) iki 2 698 240 000 EUR skiriama 1 konkrečiam tikslui „Itin našus skaičiavimas“;

(b) iki 2 498 369 000 EUR skiriama 2 konkrečiam tikslui „Dirbtinis intelektas“;

(c) iki 1 998 696 000 EUR skiriama 3 konkrečiam tikslui „Kibernetinis saugumas ir pasitikėjimas“;

(d) iki 699 543 000 EUR skiriama 4 konkrečiam tikslui „Aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai“;

(e) iki 1 299 152 000 EUR skiriama 5 konkrečiam tikslui „Diegimas, geriausias skaitmeninio pajėgumo išnaudojimas ir sąveikumas“.

3. 1 dalyje nurodyta suma gali būti panaudota teikiant Programai įgyvendinti skirtą techninę ir administracinę paramą, kaip antai parengiamąją, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veiklą, įskaitant institucines informacinių technologijų sistemas.

4. Biudžetiniai įsipareigojimai dėl veiksmų, trunkančių daugiau kaip vienus finansinius metus, gali būti suskaidyti į kelerius metus mokamas metines dalis.

5. Pagal pasidalijamojo valdymo principą valstybėms narėms skirti ištekliai valstybių narių prašymu gali būti perskirti Programai. Komisija tuos išteklius naudoja tiesiogiai pagal Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies a punktą arba netiesiogiai pagal to paties straipsnio c punktą. Kai įmanoma, tie ištekliai panaudojami atitinkamos valstybės narės labui.

6. Nedarant poveikio Finansiniam reglamentui, veiksmų, susijusių su projektais, įtrauktais į pirmąją darbo programą, išlaidos gali būti tinkamos finansuoti nuo 2021 m. sausio 1 d.

10 straipsnis

Programos asocijuotosios trečiosios valstybės

Programoje gali dalyvauti:

1. Europos laisvosios prekybos organizacijos narės, kurios yra Europos ekonominės erdvės narės, Europos ekonominės erdvės susitarime nustatytomis sąlygomis;

2. stojančiosios šalys, šalys kandidatės ir potencialios kandidatės pagal jų dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose arba panašiuose susitarimuose, ir Sąjungos ir jų susitarimuose nustatytomis konkrečiomis sąlygomis;

3. šalys, kurioms taikoma Europos kaimynystės politika, pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose arba panašiuose susitarimuose, ir Sąjungos ir tų šalių susitarimuose nustatytomis konkrečiomis sąlygomis;

4. trečiosios valstybės konkrečiame susitarime dėl trečiosios valstybės dalyvavimo Sąjungos programoje nustatytomis sąlygomis, jei susitarime:

- užtikrinta teisinga Sąjungos programose dalyvaujančios trečiosios valstybės įnašų ir naudos pusiausvyra;

- nustatytos dalyvavimo programose sąlygos, be kita ko, apskaičiuojami finansiniai įnašai atskiroms programoms ir jų administracinės išlaidos. Pagal [naujojo Finansinio reglamento] [21 straipsnio 5 dalį] šie įnašai sudaro asignuotąsias pajamas;
- trečiajai valstybei nesuteikiama galių priimti sprendimus dėl programos;
- garantuojamos Sąjungos teisės užtikrinti patikimą finansų valdymą ir jos finansinius interesus.

11 straipsnis

Tarptautinis bendradarbiavimas

1. Sąjunga gali bendradarbiauti su 10 straipsnyje nurodytomis trečiosiomis valstybėmis, su kitomis trečiosiomis valstybėmis ir su tose valstybėse įsteigtomis tarptautinėmis organizacijomis bei įstaigomis, visų pirma pagal Europos ir Vidužemio jūros regiono valstybių ir Rytų partnerystės programas, taip pat su kaimyninėmis valstybėmis, visų pirma Vakarų Balkanų ir Juodosios jūros regionų valstybėmis. Nedarant poveikio [19] straipsniui, susijusios išlaidos pagal Programą nedengiamos.
2. Bendradarbiavimui su 1 dalyje nurodytomis trečiosiomis valstybėmis ir organizacijomis pagal 3 konkretų tikslą. „Kibernetinis saugumas ir pasitikėjimas“ taikomas [12] straipsnis.

12 straipsnis

Saugumas

1. Pagal Programą vykdomi veiksmai atitinka taikomas saugumo taisykles, apsaugos nuo įslaptintos informacijos atskleidimo be leidimo, įskaitant visų susijusių nacionalinės ir Sąjungos teisės aktų laikymąsi. Jei veiksmai vykdomi už Sąjungos ribų, būtina ne tik laikytis pirmiau nurodytų reikalavimų, tačiau ir sudaryti Sąjungos ir trečiosios valstybės, kurioje vykdoma veikla, saugumo susitarimą.
2. Jei taikytina, į pasiūlymus įtraukiamas saugumo įsivertinimas, kuriame nurodytos visos saugumo problemos ir išsamiai nurodoma, kaip jos bus sprendžiamos, kad būtų laikomasi susijusių nacionalinės ir Sąjungos teisės aktų.
3. Jei taikytina, Komisija arba finansuojančioji įstaiga atlieka pasiūlymų, keliančių saugumo problemų, saugumo patikrą.
4. Jei taikytina, veiksmai atitinka Komisijos sprendimą (ES, Euratomas) 2015/444/EB[79] ir jo įgyvendinimo taisykles.
5. Darbo programoje taip pat galima numatyti, kad asocijuotosiose valstybėse įsisteigę teisės subjektai ir ES įsisteigę, tačiau iš trečiųjų valstybių kontroliuojami teisės subjektai visuose arba kai kuriuose veiksmuose pagal 3 konkretų tikslą dalyvauti negalėtų dėl saugumo priežasčių. Tokiais atvejais kvietimai teikti pasiūlymus ir kvietimai dalyvauti konkurse ribojami ir galioja tik valstybėse narėse įsisteigusiems

[79] 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/444 dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 72, 2015 3 17, p. 53).

arba laikomiems jose įsisteigusiais subjektams, kuriuos kontroliuoja valstybės narės ir (arba) valstybių narių piliečiai.

13 straipsnis

Sąveika su kitomis Sąjungos programomis

1. Programa sukurta taip, kad būtų įgyvendinama užtikrinant sąveiką su kitomis Sąjungos finansuojamomis programomis, kaip išsamiau aprašyta III priede, visų pirma numatant papildomo finansavimo pagal ES programas priemones, jei tai galima pagal valdymo tvarką; finansuojama gali būti paeiliui, pakaitomis arba derinant lėšas, įskaitant bendram veiksmų finansavimui skirtas lėšas.
2. Nustatomi tinkami susijusių valdžios institucijų koordinavimo mechanizmai ir tinkamos stebėsenos priemonės, kad būtų galima sistemingai užtikrinti Programos ir visų kitų susijusių ES finansavimo priemonių sąveiką. Nustatytomis priemonėmis vengiama dubliavimosi ir stengiamasi, kad išlaidų poveikis būtų kuo didesnis.

14 straipsnis

Finansavimas ir jo formos

1. Programa įgyvendinama taikant tiesioginio valdymo principą, laikantis Finansinio reglamento, arba kartu su Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies c punkte ir 58 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytomis įstaigomis, taikant netiesioginio valdymo principą, ypač įgyvendinant 1 ir 3 konkrečius tikslus. Finansuojančiosios įstaigos gali nukrypti nuo šiame reglamente išdėstytų dalyvavimo ir platinimo taisyklių tik jei tai numatyta pagrindiniame finansuojančiosios įstaigos steigimo akte ir (arba) biudžeto vykdymo užduočių patikėjimo jai akte, arba, kai tai yra Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies c punkto ii, iii arba v papunktyje nurodytos finansuojančiosios įstaigos, jei tai numatyta susitarime dėl įnašo ir to reikia dėl jų specifinių veikimo poreikių arba dėl veiksmo pobūdžio.
2. Pagal Programą gali būti teikiamas bet kurios Finansiniame reglamente nustatytos formos finansavimas, įskaitant, visų pirma, viešuosius pirkimus kaip pagrindinę formą, taip pat dotacijas ir apdovanojimus. Finansavimas taip pat gali būti teikiamas finansinėmis priemonėmis, naudojant derinimo operacijas.
3. Įnašai į savidraudos mechanizmą gali apimti riziką, susijusią su gavėjų mokėtinų lėšų susigrąžinimu, ir yra laikomi pakankama garantija pagal Finansinį reglamentą. Taikomos reglamento XXX [*po Reglamento dėl garantijų fondo priimto teisės akto*] [X straipsnio] nuostatos.

15 straipsnis

Europos partnerystės programos

Programa gali būti įgyvendinama per Europos partnerystės programas. Tai visų pirma gali apimti įnašus į esamas arba naujas viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės programas pagal SESV 187 straipsnį steigiamų bendrųjų įmonių pavidalu. Šiems įnašams taikomos su Europos partnerystės programomis susijusios [pridėti nuorodą į „Europos horizonto“ reglamentą] nuostatos.

16 straipsnis

Skaitmeninių inovacijų centrai

1. Pirmaisiais Programos įgyvendinimo metais įsteigiamas pradinis skaitmeninių inovacijų centrų tinklas.

2. 1 dalyje nurodyto tinklo įsteigimo tikslu kiekviena valstybė narė, taikydama atviro konkurso procesą, paskiria subjektus kandidatus, remdamasi šiais kriterijais:

   (a) turi tinkamas su skaitmeninių inovacijų centrų funkcijomis susijusias kompetencijas;

   (b) turi tinkamą valdymo pajėgumą, darbuotojus ir infrastruktūrą;

   (c) turi veiklos ir teisinės priemones, kad galėtų taikyti Sąjungos lygmeniu nustatytas administracinio, sutarčių ir finansų valdymo taisykles;

   (d) turi tinkamas finansines garantijas, kurias, pageidautina, suteikė valdžios institucija ir kurios atitinka Sąjungos lėšų, kurias jis turės valdyti, dydį.

3. Sprendimą dėl pradinį tinklą sudarančių subjektų atrinkimo priima Komisija. Šiuos subjektus Komisija atrenka iš valstybių narių paskirtų subjektų kandidatų, remdamasi 2 dalyje nurodytais kriterijais ir šiais papildomais kriterijais:

   (a) pradiniam tinklui finansuoti galimas skirti biudžetas;

   (b) poreikis užtikrinti, kad pradiniu tinklu būtų patenkinti pramonės ir viešojo intereso sričių poreikiai ir kad jis būtų visaapimantis ir subalansuotai išdėstytas geografiškai.

4. Taikant atviro konkurso procesą ir užtikrinant, kad geografiškai jie būtų išsidėstę kuo plačiau visoje Europoje, atrenkami papildomi skaitmeninių inovacijų centrai. Tinklą sudarančių subjektų skaičius turi būti proporcingas atitinkamų valstybių narių gyventojų skaičiui, o kiekvienoje valstybėje narėje turi būti bent vienas skaitmeninių inovacijų centras. Siekiant šalinti konkrečius suvaržymus, su kuriais susiduria atokiausi ES regionai, jų poreikiams patenkinti gali būti skiriami specialūs subjektai.

5. Skaitmeninių inovacijų centrai gali būti finansuojami skiriant dotacijas.

6. Finansavimą gaunantys skaitmeninių inovacijų centrai įsitraukia į Programos įgyvendinimą su tikslu:

   (a) teikti skaitmeninės transformacijos paslaugas – įskaitant testavimo ir eksperimentavimo priemones, – orientuotas į MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmones, taip pat į sektorius, kuriuose skaitmeninės ir susijusios technologijos įsisavinamos lėtai;

   (b) perduoti ekspertines žinias ir praktinę patirtį tarp regionų, visų pirma sujungiant į tinklą viename regione įsisteigusias MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmones ir kituose regionuose esančius skaitmeninių inovacijų centrus, kurie yra tinkamiausi teikti atitinkamas paslaugas;

   (c) teikti temines paslaugas, įskaitant paslaugas, susijusias su dirbtiniu intelektu, itin našiu skaičiavimu ir kibernetiniu saugumu bei pasitikėjimu, administracijoms, viešojo sektoriaus organizacijoms, MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmonėms. Atskiri skaitmeninių inovacijų centrai gali specializuotis konkrečių teminių paslaugų srityje ir neteikti visų šioje dalyje nurodytų teminių paslaugų;

(d) pagal 4 konkretų tikslą „Aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai“ teikti finansinę paramą trečiosioms šalims.

II SKYRIUS

TINKAMUMAS

17 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys veiksmai

1. Reikalavimus gauti finansavimą atitinka tik tie veiksmai, kuriais prisidedama prie [3] straipsnyje ir [4]–[8] straipsniuose nurodytų tikslų siekimo.
2. Veiksmams taikomi tinkamumo kriterijai nustatomi darbo programose.

18 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys subjektai

1. Be Finansinio reglamento 197 straipsnyje nustatytų kriterijų, taikomi 2–4 dalyse nustatyti tinkamumo kriterijai.
2. Reikalavimus atitinka šie subjektai:
   (a) teisės subjektai, įsisteigę:
      i) valstybėje narėje arba su ja susijusioje užjūrio šalyje ar teritorijoje;
      ii) Programos asocijuotosiose trečiosiose valstybėse;
   (b) teisės subjektas, įsteigtas pagal Sąjungos teisę, ar tarptautinė organizacija.
3. Trečiojoje valstybėje, kuri nėra asocijuotoji Programos valstybė, įsisteigę teisės subjektai išimties tvarka atitinka dalyvavimo konkrečiuose veiksmuose reikalavimus, jei to reikia Programos tikslams pasiekti.
4. Fiziniai asmenys laikomi neatitinkančiais reikalavimų, nebent teikiamos dotacijos pagal 4 konkretų tikslą „Aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai“.
5. Darbo programoje gali būti nustatyta, kad dėl saugumo sumetimų arba dėl veiksmų, tiesiogiai susijusių su ES strateginiu savarankiškumu, dalyvauti gali tik valstybėse narėse įsisteigę paramos gavėjai arba valstybėse narėse ir nurodytose asocijuotosiose arba kitose trečiosiose valstybėse įsisteigę paramos gavėjai.
6. Trečiojoje valstybėje, kuri nėra asocijuotoji Programos valstybė, įsisteigę teisės subjektai iš esmės turėtų patys padengti savo dalyvavimo išlaidas.

III SKYRIUS

DOTACIJOS

19 straipsnis

Dotacijos

Programos dotacijos skiriamos ir valdomos pagal Finansinio reglamento VIII antraštinę dalį.

20 straipsnis

Skyrimo kriterijai

1. Skyrimo kriterijai nustatomi darbo programose ir kvietimuose teikti pasiūlymus, atsižvelgiant į bent šiuos elementus:

   (a) veiksmo brandumo lygį rengiant projektą;

   (b) siūlomo įgyvendinimo plano patikimumą;

   (c) Sąjungos paramos skatinamąjį poveikį viešosioms ir privačiosioms investicijoms, kai taikytina;

   (d) poreikį įveikti finansines kliūtis, pavyzdžiui, rinkos finansavimo trūkumą;

   (e) jei taikytina, ekonominį, socialinį poveikį, poveikį klimatui bei aplinkai ir prieinamumą;

   (f) jei taikytina, transeuropinį aspektą;

   (g) jei taikytina, subalansuotą geografinį pasiskirstymą Sąjungoje, įskaitant atokiausius regionus;

   (h) jei taikytina, ilgalaikio tvarumo plano buvimą.

IV SKYRIUS

DERINIMO OPERACIJOS IR KITAS SUDERINTAS FINANSAVIMAS

21 straipsnis

Derinimo operacijos

Derinimo operacijos pagal šią programą vykdomos laikantis [reglamento „InvestEU“] ir Finansinio reglamento X antraštinės dalies.

22 straipsnis

Sudėtinis, papildomas ir suderintas finansavimas

1. Veiksmui, kuriam skirtas kitos Sąjungos programos įnašas, taip pat gali būti skirtas Programos įnašas, jei tais įnašais nedengiamos tos pačios išlaidos. Atitinkamam kiekvienos atitinkamos Sąjungos programos įnašui į veiksmo finansavimą taikomos tos programos taisyklės. Sudėtinis finansavimas neviršija visų veiksmo reikalavimus atitinkančių išlaidų, o parama pagal skirtingas Sąjungos programas gali būti apskaičiuojama proporcingai pagal paramos sąlygas nustatančius dokumentus.

2. Veiksmai, kuriems suteiktas pažangumo ženklas arba kurie atitinka visas toliau nurodytas lyginamąsias sąlygas:

   (a) jie įvertinti kvietime teikti pasiūlymus pagal Programą;

   (b) jie atitinka būtiniausius to kvietimo teikti pasiūlymus kokybės reikalavimus;

   (c) jie negali būti finansuojami pagal tą kvietimą teikti pasiūlymus dėl biudžeto apribojimų;

   gali būti remiami iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, „Europos socialinio fondo +“ arba Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Reglamento (ES) XX [Bendrų nuostatų reglamento] [67] straipsnio 5 dalį ir Reglamento (ES) XX [dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos] [8] straipsnį, su sąlyga, kad tokie veiksmai atitinka atitinkamos programos tikslus. Taikomos paramą teikiančio fondo taisyklės.

V SKYRIUS

PROGRAMAVIMAS, STEBĖSENA, VERTINIMAS IR KONTROLĖ

23 straipsnis

Darbo programos

1. Programa įgyvendinama vykdant Finansinio reglamento 110 straipsnyje nurodytas darbo programas.

2. Tos darbo programos priimamos kaip visos Programos daugiametės programos. Jei pagrįsta dėl specialių įgyvendinimo poreikių, jos gali būti priimamos ir kaip metinės programos, apimančios vieną konkretų tikslą arba kelis.

3. Pirmojoje daugiametėje darbo programoje daugiausia dėmesio skiriama priede nurodytai veiklai ir užtikrinama, kad pagal ją remiami veiksmai neišstumtų privačiojo finansavimo. Tolesnės darbo programos gali apimti priede nenurodytą veiklą, jei ji atitinka šio reglamento tikslus, kaip nurodyta [4–8] straipsniuose.

4. Kai taikoma, darbo programose nustatoma bendra derinimo operacijoms rezervuota suma.

24 straipsnis

Stebėsena ir ataskaitų teikimas

1. Rodikliai, kuriais grindžiama Programos įgyvendinimo ir pažangos, padarytos siekiant 3 straipsnyje nustatytų bendrojo ir konkrečių tikslų, stebėsena, pateikti II priede.

2. Siekiant veiksmingai įvertinti pažangą siekiant Programos tikslų, Komisijai pagal 27 straipsnį suteikiami įgaliojimai iš dalies keisti II priedą, kad prireikus būtų peržiūrėti ar papildyti rodikliai, ir papildyti šį reglamentą nuostatomis dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos sukūrimo.

3. Atsiskaitymo už veiklą sistema užtikrinama, kad programos įgyvendinimo ir rezultatų stebėsenos duomenys būtų renkami veiksmingai, efektyviai ir laiku. Todėl Sąjungos lėšų gavėjams ir valstybėms narėms nustatomi proporcingi ataskaitų teikimo reikalavimai.

4. Kuo labiau išnaudojama oficiali ES statistika, kaip antai reguliariai vykdomi statistiniai IRT tyrimai. Su nacionalinėmis statistikos institucijomis konsultuojamasi dėl statistinių rodiklių, naudojamų Programos įgyvendinimui ir siekiant skaitmeninės transformacijos padarytai pažangai stebėti, pradinio kūrimo//rengimo ir vėlesnio vystymo ir jos kartu su Eurostatu dalyvauja šiame darbe.

25 straipsnis

Vertinimas

1. Vertinimai atliekami laiku, kad jų rezultatus būtų galima panaudoti priimant sprendimus.

2. Tarpinis Programos vertinimas atliekamas, kai yra pakankamai informacijos apie Programos įgyvendinimą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams nuo Programos įgyvendinimo pradžios.

3. Baigiant įgyvendinti Programą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams po [1] straipsnyje nurodyto laikotarpio pabaigos, Komisija atlieka galutinį Programos vertinimą.

4. Vertinimo ataskaitų teikimo sistema užtikrina, kad Sąjungos lėšų gavėjai Programai įvertinti reikalingus duomenis rinktų veiksmingai, našiai, laiku ir pasirinkdami tinkamą detalumo lygį.

5. Vertinimų išvadas ir savo pastabas Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui.

26 straipsnis

Auditai

1. Asmenų ar subjektų, tarp jų ir Sąjungos institucijų ar įstaigų neįgaliotų asmenų ar subjektų, atliktais Sąjungos įnašo naudojimo auditais grindžiamas bendras užtikrinimas pagal Finansinio reglamento 127 straipsnį.

2. Kontrolės sistema užtikrina tinkamą pasitikėjimo ir kontrolės pusiausvyrą, atsižvelgiant į administracines ir kitas visų lygmenų kontrolės išlaidas.

3. Išlaidų auditai atliekami nuosekliai, laikantis ekonomiškumo, našumo ir veiksmingumo principų.

4. Audito strategija, kaip kontrolės sistemos dalis, gali būti grindžiama finansiniu reprezentatyviosios išlaidų imties auditu. Ta reprezentatyvioji imtis papildoma rinkiniu, sudarytu įvertinus su išlaidomis susijusią riziką.

5. Veiksmai, kuriems skiriamas sudėtinis finansavimas pagal skirtingas Sąjungos programas, audituojami tik vieną kartą, įtraukiant visas susijusias programas ir atitinkamas joms taikomas taisykles.

27 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.

2. 24 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami iki 2028 m. gruodžio 31 d.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 24 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.

5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

6. Pagal 24 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

28 straipsnis

Finansinių Sąjungos interesų apsauga

Kai trečioji valstybė dalyvauja Programoje, kaip nustatyta sprendime, priimtame pagal tarptautinį susitarimą, arba kitoje teisinėje priemonėje, trečioji valstybė suteikia reikiamas teises ir prieigą atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF) ir Europos Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai vykdyti savo atitinkamus įgaliojimus. OLAF atveju tokios teisės apima teisę atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos

reglamente (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF).

VI SKYRIUS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29 straipsnis

Informavimas, komunikacija, viešinimas, politikos rėmimas ir sklaida

1. Sąjungos lėšų gavėjai nurodo Sąjungos lėšų kilmę ir užtikrina jų matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus) teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslinę informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.
2. Komisija vykdo su Programa ir jos veiksmais bei rezultatais susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus. Programai skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinės komunikacijos apie Sąjungos politikos prioritetus, susijusius su [3] straipsnyje nurodytais tikslais.
3. Pagal Programą remiama politikos plėtotė, informavimas, informuotumo didinimas ir veiklos sklaida, taip pat skatinamas bendradarbiavimas ir patirties mainai 4–8 straipsniuose nurodytose srityse.

30 straipsnis

Panaikinimas

1. 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2015/2240, kuriuo nustatoma Europos viešojo administravimo institucijų, įmonių ir piliečių sąveikumo sprendimų ir bendrų struktūrų programa (programa ISA2), kaip viešojo sektoriaus modernizavimo priemonė, nuo 2021 m. sausio 1 d. panaikinamas.

31 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šis reglamentas neturi poveikio susijusių veiksmų tęsimui ar keitimui iki jų užbaigimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 283/2014[80] ir Sprendimą (ES) 2015/2240[81], kurie toliau taikomas tiems veiksmams tol, kol jie užbaigiami.

---

80 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 283/2014 dėl gairių dėl transeuropinių tinklų telekomunikacijų infrastruktūros srityje, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1336/97/EB (OL L 86, 2014 3 21, p. 14).

81 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2015/2240, kuriuo nustatoma Europos viešojo administravimo institucijų, įmonių ir piliečių sąveikumo sprendimų ir bendrų struktūrų programa (programa ISA2), kaip viešojo sektoriaus modernizavimo priemonė.

2. Programos finansinio paketo lėšomis taip pat gali būti finansuojamos techninės ir administracinės paramos išlaidos, būtinos perėjimui nuo priemonių, patvirtintų pagal Reglamentą (ES) Nr. 283/2014 ir pagal Sprendimą (ES) 2015/2240[82], prie šios Programos užtikrinti.

3. Prireikus asignavimai gali būti įtraukti į biudžetą po 2027 m. ir skirti [9 straipsnio 4 dalyje] nurodytoms išlaidoms padengti, kad būtų galima valdyti iki 2027 m. gruodžio 31 d. nebaigtus vykdyti veiksmus.

32 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkas	*Pirmininkas*

[82] 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2015/2240, kuriuo nustatoma Europos viešojo administravimo institucijų, įmonių ir piliečių sąveikumo sprendimų ir bendrų struktūrų programa (programa ISA2), kaip viešojo sektoriaus modernizavimo priemonė.

Darbinis dokumentas, skirtas po 2020 m. taikytiniems pagrindiniams aktams parengti

Finansinė teisės akto pasiūlymo pažyma

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) (programų grupė)

1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

1.4. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5. Trukmė ir finansinis poveikis

1.6. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

3.2.2. Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams

3.2.3. Trečiųjų šalių įnašai

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Reglamentas dėl Skaitmeninės Europos programos sudarymo

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) *(programų grupė)*

Europos strateginės investicijos

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

☒ **nauja priemone**

☐ **nauja priemone, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus**[83]

☐ **esamos priemonės galiojimo pratęsimu**

☒ **vienos ar daugiau priemonių sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują priemonę**

1.4. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.4.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

Siekiama, kad programa pradėtų veikti nuo jos taikymo pradžios 2021 m.

Kalbant apie programos įgyvendinimo būdus, siūloma naudoti ir tiesioginį, ir netiesioginį valdymą.

Kalbant apie tiesioginį valdymą, pirmuosius kvietimus teikti pasiūlymus numatyta skelbti 2020 m. pabaigoje. Galimas delegavimas vykdomajai įstaigai priklausys nuo sąnaudų ir naudos analizės rezultatų ir atitinkamų sprendimų, kurie turės būti priimti.

1.4.2. Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmais.

Siūloma Skaitmeninės Europos programa aprėpiamos sritys, kuriose ES investicijos akivaizdžiai teikia pridėtinę vertę, remiantis trimis kriterijais:

– sritys, kuriose reikiamas finansavimas yra toks didelis, kad nė viena valstybė narė laiku to negali atlikti pati viena;

– sritys, kuriose reikia sutelkti išteklius (kompiuterių galią, praktinę patirtį duomenų srityje), kurie yra paskirai išsidėstę visoje Europoje, ir

– sritys, kuriose svarbus sąveikumas.

[83] Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

Vienas iš pasiūlymo pagrindinių principų yra ES lygmens veiksmų pridėtinė vertė. Šiandien yra aiški politinė valia bendradarbiaujant spręsti klausimus, kurie anksčiau buvo šalių vidaus rūpestis. Todėl ES turi unikalias galimybes planuoti, bendrai finansuoti ir koordinuoti veiksmus tokiu mastu, kad būtų galima įveikti šiuos iššūkius, ir užtikrinti, kad visose valstybėse narėse piliečiai ir verslo subjektai gautų visą naujų skaitmeninių technologijų teikiamą naudą. Daugiašaliais koordinuojamais veiksmais taip pat galima išvengti dubliavimo, pasinaudoti įvairia sąveika – susieti finansavimą su pagrindinėmis sąlygomis, išsaugoti sąveikumą ir išvengti baltųjų dėmių arba didelės geografinės skaitmeninės atskirties. Taigi, atsižvelgiant į padėties skubumą ir reikiamų investicijų mastą, esama labai tvirtų argumentų, kad ES intervencinės priemonės yra reikalingos.

1.4.3. Panašios patirties išvados

Esamos programos apima svarbius su ekonomikos ir visuomenės skaitmenine transformacija susijusius aspektus: i) paramą moksliniams tyrimams ir inovacijoms naujos kartos technologijų ir taikomųjų programų srityje, ii) paramą skaitmeninės infrastruktūros projektams pagal EITP – dabartinės DFP patirtis parodė, kad programa geriausiai tinka fiziniam junglumui, iii) paramą žiniasklaidai pagal programą „Kūrybiška Europa“ ir iv) paramą skaitmeninėms technologijoms ES regionuose per ESI fondus. Visa tai yra svarbios investicijos, kurias reikia toliau finansuoti pagal naująją DFP. Tačiau jų nepakanka. Šiuo metu nėra programos, kuri sudarytų visai ES sąlygas pirmauti įsigyjant bendrus skaitmeninius pajėgumus esminėse srityse, kuriomis grindžiamas ekonomikos augimas, darbo vietų kūrimas ir aukštos kokybės viešųjų paslaugų tvarumas – t. y. pažangiosios kompiuterijos ir duomenų, kibernetinio saugumo ir dirbtinio intelekto srityse.

1.4.4. Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Skaitmeninės Europos programa papildo įvairias kitas priemones, pasiūlytas daugiametėje finansinėje programoje po 2020 m., ir teikia sąveiką su jomis, t. y. su: programa „Europos horizontas“, Europos infrastruktūros tinklų priemone (EITP2), ES vertybių fondu, programa „Kūrybiška Europa“ (įskaitant Žiniasklaidos programą), fondu „InvestEU“, Įmonių konkurencingumo ir MVĮ programa (COSME), Europos regioninės plėtros fondu (ERPF), „Europos socialiniu fondu +“ (įskaitant Jaunimo užimtumo iniciatyvą ir bazinius skaitmeninius įgūdžius), programa „Erasmus +“, Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondu (baziniai ir aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai), Integruoto sienų valdymo fondu, Aplinkos ir klimato politikos programa (įskaitant energijos vartojimo efektyvumą), ir Europos žemės ūkio fondu kaimo plėtrai (EŽŪFKP).

Dėl programų tarpusavio sąveikos investicijos taps veiksmingesnės ir teiks daugiau naudos piliečiams. Jomis bus sustiprintas ES lygmens investicijų į skaitmenines technologijas poveikis vietoje, o nacionalinėmis ir regioninėmis investicijomis į skaitmenines technologijas bus galima geriau papildyti ES programą.

Padidinusi viešųjų lėšų poveikį ir efektyvumą – praktiškai susiejusi įvairias programas, ES tikslingiau ir labiau integruotai įveiks skaitmeninius iššūkius, sukurs daugiau darbo vietų, padidins ekonomikos augimą ir suteiks postūmį konkurencingumui. Įgyvendinant Programą, dėmesys bus skiriamas konkurencijos išsaugojimui vidaus rinkoje.

1.5. Trukmė ir finansinis poveikis

☒ **trukmė ribota**

– ☒ galioja nuo 2021 m. iki 2027 m.

– ☒ Įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo 2021 m. iki 2027 m., o mokėjimų asignavimų – nuo 2021 m. iki 2031 m.

☐ **trukmė neribota**

– Įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,

– vėliau – visuotinis taikymas.

1.6. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)[84]

☒**Tiesioginis valdymas**, vykdomas Komisijos:

– ☒ padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;

– ☒ vykdomųjų įstaigų.

☐**Pasidalijamasis valdymas** kartu su valstybėmis narėmis.

☒**Netiesioginis valdymas**, biudžeto vykdymo užduotis perduodant:

– ☐ trečiosioms valstybėms arba jų paskirtoms įstaigoms;

– ☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);

– ☐ EIB ir Europos investicijų fondui;

– ☒ įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;

– ☐ viešosios teisės subjektams;

– ☐ privatinės teisės reglamentuojamoms įstaigoms, kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, jeigu jos pateikia pakankamas finansines garantijas;

– ☐ valstybės narės privatinės teisės reglamentuojamoms įstaigoms, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamas finansines garantijas;

– ☐ atitinkamame pagrindiniame akte nurodytiems asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.

– *Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.*

Pastabos

Programą tiesiogiai įgyvendins Komisija ir (arba) esama vykdomoji įstaiga, priklausomai nuo būsimos sąnaudų ir naudos analizės rezultatų, arba ją netiesiogiai įgyvendins atitinkami subjektai ar organai, nurodyti Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose. Siekiant atlikti apdairiausias prognozes, šios Finansinės teisės akto pasiūlymo pažymos tikslais daroma tiesioginio valdymo prielaida.

[84] Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indeksas (DESI) yra sukurtas kaip orientacinė priemonė skaitmeninimo pažangai Europos Sąjungoje matuoti. DESI priemonė grindžiama įvairiais rodikliais, išvedamais atlikus griežtą statistinę analizę. Duomenys taip pat bus renkami iš kitų šaltinių, įskaitant specialius tyrimus.

Apibrėžiami su pagrindinėmis programos sritimis (itin našiu skaičiavimu, dirbtiniu intelektu, kibernetiniu saugumu, aukšto lygio skaitmeniniais įgūdžiais, diegimu, geriausiu skaitmeninio pajėgumo išnaudojimu ir sąveikumu) susiję produkto ir poveikio rodikliai.

Grįžtamoji kasmetinės stebėsenos informacija leis pritaikyti programos valdymą ir struktūrą priklausomai nuo gautų rezultatų. Galima naudotis esamais metinių IRT tyrimų rodikliais ir darbo jėgos tyrimo rodikliais. Galima atlikti specialius tyrimus. Surinktus DESI duomenis papildys įgyvendinant pačią programą sukaupta informacija.

Ex post vertinimo tvarka, kiek įmanoma, bus grindžiama priešingos padėties poveikio vertinimo metodais. Ramsčių ir programos lygmenimis planuojama atlikti laikotarpio vidurio vertinimą ir galutinį vertinimą.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas

Valdymo priemonės

Programa bus įgyvendinama tiesiogiai, kaip numatyta Finansiniame reglamente, arba ją netiesiogiai įgyvendins atitinkami subjektai ar organai, nurodyti Finansinio reglamento 58 straipsnio 1 dalies c punkte [naujajame 62 straipsnio 1 dalies c punkte]. Įgyvendinimo būdais reikės užtikrinti, kad bendros investicijos su valstybėmis narėmis būtų užtikrintos kuo lanksčiau.

Finansavimo priemonės

Programa bus įgyvendinama įvairiomis Finansiniame reglamente numatytomis priemonėmis, atsižvelgiant į faktinius politikos poreikius, maksimalaus lankstumo poreikį visu Programos įgyvendinimo laikotarpiu ir kontrolės išlaidų efektyvumą, kartu užtikrinant, kad būtų pasiekti tikslai ir nebūtų iškreipta rinka.

Viešųjų pirkimų priemonės tokiose srityse kaip itin našus skaičiavimas ar kibernetinis saugumas, skirtingai negu kitose pasaulio šalyse, ES valstybėse narėse kol kas nebuvo plačiai naudojamos. Jeigu valstybės narės vykdytų daugiau viešųjų pirkimų, Europa galėtų pasinaudoti padidėjusiu efektyvumu ir atsverti nepakankamą viešųjų pirkimų sistemų koordinavimą. Pagal Programą susidarys kritinė viešųjų pirkimų masė ir atitinkamai bus gauti geresni ekonominiai pasiūlymai prekėms ir paslaugoms įsigyti. Vykdant programą taip pat bus užtikrintas tvirtesnis ryšys su technologijos pasiūla, taip užtikrinant, kad nacionaliniai tiekėjai ir toliau pirmautų technologinės pažangos srityje.

Vykdant Programą dotacijos bus naudojamos pagal Finansinio reglamento nuostatas.

Numatoma naudoti įvairias finansines priemones, taip įgyvendinant su privačiojo sektoriaus skaitmeninimu ir (arba) dirbtiniu intelektu susijusius tikslus. Finansinės priemonės dirbtiniam intelektui remti būtų įgyvendinamos naudojantis biudžeto garantija, kurią planuojama pasiūlyti pagal fondo „InvestEU“ sistemą.

Programoje bus numatyta sujungti lėšas siekiant, *inter alia*, teikti dotacijas kartu vykdant kitas finansines priemones.

Kontrolės strategijos

Kontrolės strategijose bus atsižvelgiama į atitinkamo įgyvendinimo mechanizmo ir finansavimo priemonių riziką.

Visų pirma specialios kontrolės strategijos prireiks numatytoms inovacijų viešųjų pirkimų sutartimis, kurios bus susijusios su itin didelėmis sumomis.

Atitinkamai bus sukurta dotacijoms skirta kontrolės strategija, kurioje daugiausia dėmesio bus skirta trims pagrindiniams dotacijų teikimo etapams, kaip nurodyta Finansiniame reglamente:

– kvietimų teikti pasiūlymus organizavimui ir politinius programos tikslus atitinkančių pasiūlymų atrankai,

– veiklos, stebėsenos ir *ex ante* kontrolės priemonėms, apimančioms projektų įgyvendinimą, viešuosius pirkimus, išankstinį finansavimą, tarpinius ir galutinius mokėjimus, garantijų valdymą,

– projektų ir mokėjimų *ex post* kontrolės priemonėms.

Tikimasi, kad ši kontrolės strategija duos rezultatų, atitinkančių pastebėtus pirmosios programos versijos rodiklius:

– ~100 % įvykdyti įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai,

– ~100 % paramos gavėjų informuoti laiku, daugiau negu 95 % dotacijų pasirašyta laiku,

– ~100 % mokėjimų atlikti laiku,

– likutinis klaidų lygis šiek tiek mažesnis nei 2 % reikšmingumo riba.

2.2.2. Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)

Nustatyta tokia rizika:

– vėlavimas sukurti specialias įgyvendinimo struktūras,

– vėlavimas įgyvendinti projektus,

– galimos klaidos arba netinkamas ES lėšų valdymas ar panaudojimas,

įgyvendinant Programą, kai tik įmanoma, pirmenybė bus teikiama tokioms dotacijų teikimo priemonėms, kurioms būdingas mažesnis klaidų skaičius, kaip, pavyzdžiui, fiksuotosioms sumoms.

Svarbiausiomis programai numatytomis kontrolės funkcijomis atsižvelgiama ne tik į vidaus kontrolės tikslus (teisėtumą ir tvarkingumą, kontrolės efektyvumą ir išlaidų efektyvumą), bet ir į politikos tikslus. Šiomis kontrolės funkcijomis bus siekiama užtikrinti visų subjektų dalyvavimą, tinkamą biudžeto lankstumą ir nuoseklias *ex*

ante ir *ex post* kontrolės priemones, be to, kontrolės funkcijos gali būti diferencijuojamos pagal riziką.

Kontrolės priemonės bus sustiprintos pagal principą „iš apačios į viršų“ atliekant kasmetinį rizikos vertinimą, sistemingą kontrolės sistemos vertinimą, tinkamai teikiant ataskaitas apie nuokrypius (išimčių ir nuostatų nevykdymo registre) ir atliekant taisomuosius veiksmus pagal Vidaus audito tarnybos, Europos Audito Rūmų arba biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos paskelbtas rekomendacijas.

2.2.3. Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)

Kontrolės sąnaudos ir nauda

Apytikriai vertinama, kad bendros kontrolės sąnaudos, įskaitant sąnaudas Komisijos, vykdomųjų įstaigų ir vykdomųjų institucijų lygmeniu, yra apie 3,55 % veiklos mokėjimų asignavimų programos lygmeniu.

Vadovaujantis prielaida, kad Programą valdytų tik Komisija, nepadedant vykdomajai įstaigai ar vykdomajai institucijai, kontrolės sąnaudos būtų gerokai didesnės ir galėtų sudaryti apie 7,7 % mokėjimų asignavimų programos lygmeniu.

Numatytomis kontrolės priemonėmis siekiama užtikrinti sklandžią ir veiksmingą Komisijos atliekamą vykdomųjų subjektų priežiūrą ir reikiamą patikimumo lygį Komisijos lygmeniu.

Kontrolės priemonių nauda yra ši:

– išvengiama silpnų arba netinkamų pasiūlymų pasirinkimo;

– optimizuojamas planavimas ir ES lėšų naudojimas siekiant išsaugoti ES pridėtinę vertę;

– užtikrinama dotacijos susitarimų kokybė, išvengiama klaidų nustatant teisinius subjektus, užtikrinamas tinkamas ES įnašų apskaičiavimas ir prisiimamos reikiamos garantijos tinkamam dotacijų valdymui;

– mokėjimų etapu nustatomos netinkamos finansuoti išlaidos;

– audito etapu nustatomos klaidos, neigiamai veikiančios operacijų teisėtumą ir tvarkingumą.

Be to, bus atliekami *ex ante* rizikos vertinimai ir bus naudojami mažesnės rizikos mechanizmai, pvz., fiksuotosios sumos, standartizuotos sąnaudos ir (arba) standartiniai projektų šablonai.

Apytikris klaidų lygis

Siekiama visos Programos likutinį klaidų lygį išlaikyti mažesnį negu 2 % riba, kartu apribojant kontrolės naštą paramos gavėjams, kad būtų pasiekta tinkama teisėtumo ir tvarkingumo tikslo pusiausvyra su kitais tikslais, pvz., Programos patrauklumu, ypač MVĮ, ir kontrolės priemonių sąnaudomis.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones, pvz., išdėstytas Kovos su sukčiavimu strategijoje.

Ryšių tinklų, turinio ir technologijų generalinis direktoratas vadovauja įgyvendinant Skaitmeninės Europos programą ir yra nusiteikęs kovoti su sukčiavimu jo biudžeto lėšomis visais valdymo proceso etapais. Generalinis direktoratas parengė ir įgyvendina visapusišką kovos su sukčiavimu strategiją, apimančią visus pagrindinius verslo veiksmus ir nustatytas sukčiavimo rizikos rūšis. Tai apima žvalgybos informacijos plataus masto naudojimą naudojant pažangias IT priemones (ypač dotacijų valdymo atveju) ir nuolatinį darbuotojų mokymą ir informavimą.

Dabartinė generalinio direktorato kovos su sukčiavimu strategija, apimanti dotacijų valdymą, sutarčių valdymą, viešuosius pirkimus ir netiesioginį valdymą, trečių šalių (agentūrų, bendrųjų įmonių) priežiūrą ir tam tikrus etikos bei elgesio elementus, bus atnaujinta 2018 m. persvarsčius Komisijos kovos su sukčiavimu strategiją. Tai apims visų rūšių, būdingų Skaitmeninės Europos programai riziką, į kurią reikia atsižvelgti.

Apskritai visu siūlomų kontrolės priemonių rinkiniu taip pat siekiama teigiamo poveikio kovai su sukčiavimu. Be to, pabrėžtina, kad, palyginti su visomis išlaidomis, Komisijai įgyvendinant panašias programas buvo nustatyta labai mažai sukčiavimo atvejų; nepaisant to, Ryšių tinklų, turinio ir technologijų generalinis direktoratas yra atsakingas už programos „Skaitmeninė Europa“ biudžeto vykdymą ir tebėra įsipareigojęs kovoti su sukčiavimu.

Teisės aktais bus užtikrinta, kad pagrindines kontrolės priemones, pvz., auditus ir (arba) patikrinimus vietoje, galėtų atlikti Komisijos tarnybos, įskaitant OLAF, vadovaudamosi OLAF rekomenduotomis standartinėmis nuostatomis.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija ir siūloma nauja biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris Išlaidų kategorija... I Bendrosios rinkos inovacijos ir skaitmeninės technologijos	DA / NDA[85].	ELPA šalių[86]	šalių kandidačių [87]	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento [21 straipsnio 2 dalies b punktą]
	02.06 – Skaitmeninės Europos programa 02.01.04 Administracinės išlaidos 02.06.01 Kibernetinis saugumas 02.06.02 Itin našus skaičiavimas 02.06.03 Dirbtinis intelektas 02.06.04 Įgūdžiai 02.06.05 Diegimas 02.06.05.01 Sąveikumas	NDA DA DA DA DA DA DA	TAIP	TAIP (jeigu nurodyta metinėje darbo programoje)	TAIP, tačiau tik tam tikroje Programos dalyje	NE

[85] DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

[86] ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

[87] Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka[88]

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	**1**	Bendrosios rinkos inovacijos ir skaitmeninės technologijos

			2021 m.	**2022 m.**	**2023 m.**	**2024 m.**	**2025 m.**	**2026 m.**	**2027 m.**	***Po 2027 m.***	**IŠ VISO**
02.06.01 Kibernetinis saugumas[89]	Įsipareigojimai	(1)	284,892	322,244	327,578	248,382	253,295	258,214	**263,316**		**1 957,922**
	Mokėjimai	(2)	21,221	102,765	150,212	167,336	156,475	150,124	**148,074**	**1 061,715**	**1 957,922**
02.06.02 Itin našus skaičiavimas	Įsipareigojimai	(1)	384,604	435,030	442,232	335,314	341,950	348,589	**355,477**		**2 643,196**
	Mokėjimai	(2)	28,648	138,733	202,786	225,903	211,241	202,668	**199,899**	**1 433,316**	**2 643,196**
02.06.03 Dirbtinis intelektas	Įsipareigojimai	(1)	356,115	402,805	409,474	310,476	316,619	322,768	**329,146**		**2 447,402**
	Mokėjimai	(2)	26,526	128,457	187,765	209,170	195,594	187,656	**185,092**	**1 327,144**	**2 447,402**
02.06.04 Įgūdžiai	Įsipareigojimai	(1)	99,712	112,786	114,652	86,933	88,653	90,375	**92,161**		**685,272**
	Mokėjimai	(2)	7,428	35,968	52,574	58,567	54,766	52,544	**51,826**	**371,597**	**685,272**
02.06.05 Diegimas	Įsipareigojimai	(1)	161,219	184,025	186,511	134,149	136,361	138,576	**141,303**		**1 082,144**
	Mokėjimai	(2)	5,545	41,855	72,106	82,157	74,704	69,103	**66,789**	**669,886**	**1 082,144**

[88] Bendra suma gali neatitikti dėl apvalinimo.

[89] Veiklos biudžeto paskirstymas 5 konkretiems tikslams yra orientacinis. Jis bus peržiūrėtas atsižvelgiant į technologijų vystymąsi, rinką ir programos įgyvendinimą.

02.06.05.01 Sąveikumas[90]	Įsipareigojimai	(1)	23,960	25,433	26,415	27,299	28,281	29,263	**29,852**		**190,505**
	Mokėjimai	(2)	8,249	24,942	25,532	26,612	27,005	28,477	**29,459**	**20,229**	**190,505**
Veiklos asignavimai (išskaidyti pagal 3.1 punkte išvardytas biudžeto eilutes)	Įsipareigojimai	(1)	1 310,502	1 482,323	1 506,862	1 142,553	1 165,160	1 187,785	**1 211,256**		**9 006,441**
	Mokėjimai	(2)	97,617	472,721	690,975	769,744	719,785	690,573	**681,139**	**4 883,886**	**9 006,441**
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš programos paketo lėšų[91]	Įsipareigojimai = Mokėjimai	(3)	27,038	30,234	30,744	24,165	24,642	25,120	**25,618**		**187,559**
IŠ VISO asignavimų programos paketui	Įsipareigojimai	=1+3	1 337,540	1 512,557	1 537,606	1 166,718	1 189,802	1 212,905	**1 236,874**		**9 194,000**
	Mokėjimai	=2+3	124,655	502,955	721,719	793,909	744,427	715,693	**706,757**	**4 883,886**	**9 194,000**

[90] Informatikos generalinio direktorato atliekamas valdymas arba 8 straipsnio b ir c punktai dėl geresnių sąlygų sudarymo Europos viešojo administravimo institucijoms, verslo subjektams ir piliečiams siekiant parengti, atnaujinti ir naudoti sprendimus ir sistemas, t. y., be kita ko, pakartotinai naudoti sąveikumo sprendimus ir sistemas

[91] Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“

.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2021 m.	**2022 m.**	**2023 m.**	**2024 m.**	**2025 m.**	**2026 m.**	**2027 m.**	***Po 2027 m.***	**IŠ VISO**
Žmogiškieji ištekliai		45,888	51,890	52,748	40,024	40,812	41,601	42,424		**315,388**
Kitos administracinės išlaidos		1,490	1,519	1,549	1,580	1,613	1,644	1,679		**11,078**
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	**47,378**	**53,410**	**54,298**	**41,605**	**42,426**	**43,246**	**44,103**		**326,466**

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2021 m.	**2022 m.**	**2023 m.**	**2024 m.**	**2025 m.**	**2026 m.**	**2027 m.**	***Po 2027 m.***	**IŠ VISO**
IŠ VISO asignavimų visose daugiametės finansinės programos IŠLAIDŲ KATEGORIJOSE	Įsipareigojimai	1 384,918	1 565,967	1 591,904	1 208,323	1 232,228	1 256,151	1 280,977		**9 520,466**
	Mokėjimai	172,033	556,365	776,017	835,514	786,853	758,939	750,860	**4 883,886**	**9 520,466**

3.2.2. Numatomo poveikio administracinio pobūdžio asignavimams santrauka

– ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama

– ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Metai	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**IŠ VISO**
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	45,888	51,890	52,748	40,024	40,812	41,601	42,424	**315,388**
Kitos administracinės išlaidos	1,490	1,519	1,549	1,580	1,613	1,644	1,679	**11,078**
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	**47,378**	**53,410**	**54,298**	**41,605**	**42,426**	**43,246**	**44,103**	**326,466**

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos[92] 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ								

[92] Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

Žmogiškieji ištekliai								
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	27,038	30,234	30,744	24,165	24,642	25,120	25,618	**187,559**
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	27,038	30,234	30,744	24,165	24,642	25,120	25,618	**187,559**

IŠ VISO	**74,416**	**83,644**	**85,042**	**65,77**	**67,068**	**68,366**	**69,721**	**514,025**

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų priemonei valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

[

3.2.2.1. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

– ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.

– ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

Metai		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
•Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)								
Komisijos būstinė ir atstovybės		231	261	266	201	205	209	214
Delegacijos								
Moksliniai tyrimai								
• Išorės darbuotojai (etatų vienetais): CA, LA, SNE, INT ir JES [93] 7 išlaidų kategorija								
Finansuojama pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	- būstinėje	173	196	199	151	154	157	160
	- delegacijose							
Finansuojama iš programos paketo lėšų [94]	- būstinėje							
	- delegacijose							
Moksliniai tyrimai								
Kita (nurodyti)								
IŠ VISO		**404**	**457**	**464**	**352**	**359**	**366**	**373**

93 CA – sutartininkas („Contract Staff“), LA – vietinis darbuotojas („Local Staff“), SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“), INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („agency staff“), JES – jaunesnysis delegacijos specialistas („Junior Professionals in Delegations“).

94 Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	Skaitmeninės Europos programos praktinis įgyvendinimas, įskaitant paramos ir koordinavimo išlaidas.
Išorės darbuotojai	Skaitmeninės Europos programos praktinis įgyvendinimas, įskaitant paramos ir koordinavimo išlaidas.

3.2.3. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

– ☐ nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo

– ☒ numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Metai	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**IŠ VISO**
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

– ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.

– ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:

☐ nuosaviems ištekliams

☐ kitoms pajamoms

Nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms ☐

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis[95]						
	2021 m.	**2022 m.**	**2023 m.**	**2024 m.**	**2025 m.**	**2026 m.**	**2027 m.**
……. straipsnis							

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

[…]

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

[…]

[95] Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 % surinkimo sąnaudų.